

Nad Narewką

GAZETA SAMORZĄDOWA

nr 109/2

Kwiecień – Maj – Czerwiec 2019

ISSN: 1234-4605

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- ▶ Udzielono wotum zaufania oraz absolutorium Wójtowi Gminy Narewka Jarosławowi Gołubowskiemu.
- ▶ Apel Radnych w sprawie etapowej naprawy dróg wojewódzkich 687 i 688.
- ▶ Audyt rozpoczęty.
- ▶ Młodzieżowa Rada Gminy w Narewce.
- ▶ Inwestycje w Gminie Narewka.
- ▶ Ostrzeżenie Ministerstwa Zdrowia przed groźnymi skutkami upałów.
- ▶ Ponad 600 osób na festynie "Dzień Dziecka i Rodziny".

Udzielono wotum zaufania i absolutorium wójtowi.

Moment głosowania nad udzieleniem absolutorium

W piątek, 21 czerwca br. Rada Gminy Narewka udzieliła Wójtowi Gminy Narewka Jarosławowi Gołubowskiemu wotum zaufania oraz absolutorium z tytułu wykonania ubiegłorocznego budżetu.

Zgodnie z nowymi przepisami, procedurę absolutorijną poprzedza rozpatrzenie raportu o stanie gminy i głosowanie nad udzieleniem wotum zaufania dla wójta. Dyskusja nad raportem została przeprowadzona podczas wspólnego posiedzenia następujących komisji rady gminy: rewizyjnej, rolnictwa i rozwoju gospodarczego oraz społecznej. W raporcie, wójt zawarł najważniejsze dane finansowe dotyczące miniego roku budżetowego, wykaz inwestycji i remontów zrealizowanych przez samorząd oraz charakterystykę wydatków poniesionych na realizację zadań własnych gminy. Przedstawił także współpracę z mieszkańcami, podsumowanie polityki społecznej oraz zakres funkcjonowania podległych

Wystąpienie Nadleśniczego Nadleśnictwa Brośki Roberta Miszczaka

Nowo powołany zastępca wójta Narewki - Łukasz Zasił

jednostek wydatkujących środki z budżetu gminy Narewka. Podczas VIII sesji Rady Gminy Narewka przeprowadzono głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania. Podjęcie tej uchwały wymagało bezwzględnej większości głosów ustawowego składu rady, która w naszej gminie wynosi 8. W wyniku przeprowadzonego głosowania uchwałę przyjęto.

Następnie rozpoczęła się procedura absolutorijna. Wykonanie ubiegłorocznego budżetu pozytywnie oceniła Regionalna Izba Obrachunkowa oraz komisja rewizyjna rady gminy. Radny Sławomir Stepaniuk przedstawił pozostałym członkom rady zarówno opinię RIO, jak i pozytywną rekomendację komisji rewizyjnej. Komisja rewizyjna wystąpiła z wnioskiem o udzielenie wójtowi absolutorium, na podstawie którego przygotowano stosowną uchwałę. W głosowaniu radni udzieliли wójtowi absolutorium. Wójt podziękował za okazane zaufanie i obiecał, że doloży wszelkich starań, aby nasza gmina funkcjonowała, co raz lepiej.

Podczas sesji, ważnym wydarzeniem było powołanie przez wójta swojego zastępcy - Łukasza Zasim. W drugiej części posiedzenia, swoje przemówienie dotyczące gminy oraz gratulacje wygłosił m.in. Nadleśniczy Nadleśnictwa Brośki Robert Miszczak.

Redakcja

„To trudna i odpowiedzialna praca” - wywiad z Wójtem Gminy Narewka Jarosławem Gołubowskim w związku z udzielonym wotum zaufania i absolutorium.

R: Minęło ponad pół roku od momentu, kiedy objął pan stanowisko wójta w naszej gminie. Nadszedł czas na pierwsze podsumowania.

W: Tak, czas po wyborach wypełniony był wzmożoną pracą. Była to nowa sytuacja dla wszystkich. Niedługo po wyborach

zakończył się rok kalendarzowy i trzeba było zrobić pierwsze podsumowania projektów, których przecież nie rozpoczynaliśmy. W pracy na takim stanowisku bardzo ważnym jest, aby utrzymać ciągłość wykonywania wszystkich powierzonych zadań. To trudna i odpowiedzialna praca.

R: Panie wójt, gorącą dyskusję społeczną wzbudziła sprawa LZS Narewka, rozmawiano o rozliczeniu dotacji celowej przyznanej klubowi w ubiegłym sezonie przez Urząd Gminy. Jak potoczyła się ta sprawa?

W: Sprawa była dość skomplikowana i trudna do jednoznacznej oceny, ponieważ organy, które powinny wyrażać się na jej temat, dochodziły do różnych wniosków. Otrzymałem kilka sprzecznych opinii na temat przedstawionego przez zarząd LZS Narewka sprawozdania, jakie sporządzono w celu rozliczenia dotacji. W związku z tym zwróciłem się o pomoc do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, niestety Izba odmówiła wydania decyzji w tej sprawie, podobnie zresztą jak Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych. Obecnie znaleźliśmy się w sytuacji, w której poprzedni zarząd LZS Narewka prawie w całości zrezygnował z pełnienia funkcji, zrezygnowali także członkowie, a ich miejsce zajęły nowe osoby, głównie młodzież w wieku szkolnym. Klub działa już bardzo prężnie, a swoją pracę i plany przedstawia na portalach społecznościowych. Na nowy rok szkolny są już planowane pierwsze mecze ustalone przez PZPN na sezon 2019/2020.

R: Kontrowersje wzbudziła także sprawa zamiany działek pomiędzy gminą a Ceramiką Budowlaną Lewkowo. Z czego to wynikało?

W: Lokalna społeczność ma prawo wiedzieć i decydować o inwestycjach planowanych w gminie a szczególnie takich, które mogłyby być uciążliwe dla mieszkańców obok ludzi. Mieszkańcy mają mniejszy wpływ na to, co dzieje się na danej działce, jeśli należy ona do prywatnego inwestora. Takim przykładem z przeszłości jest sprzedaż przez gminę działki, na której usytuowane było składowisko gminnych odpadów. Po sprzedaży działki okazało się, że nowy właściciel znacznie rozbudował składowisko i składowe tam kolejne odpady przywożone z całego województwa. Jako właściciel, który uzyskał wymagane pozwolenia, ma pełne prawo do powiększenia swojej inwestycji na własnej działce. Mieszkańcy Lewkowa nie chcieli dopuścić do tego, aby sytuacja się powtórzyła.

R: Właśnie zakończyła się VIII sesja Rady Gminy w Narewce, na której udzielono panu wotum zaufania oraz absolutorium. Zamyka to pewien etap pana działalności. Czy ma pan już jakieś plany na kolejny okres?

W: Musimy wziąć pod uwagę, że udzielone dziś wotum zaufania i absolutorium dotyczyło tylko roku 2018, a więc uwzględniono właściwie jedynie miesiąc mojej pracy, ponieważ do wyborów, to jest do listopada, sprawami gminy zarządzał mój poprzednik. Niemniej jednak bardzo się cieszę, że zachowaliśmy ciągłość pracy, na tyle sprawnie, że nie było żadnych istotnych problemów. Jeśli zaś chodzi o plany na najbliższą przyszłość, to będzie to kontynuacja rozpoczętych inwestycji, remont budynku Urzędu Gminy, który jest jej wizytówką, poszukiwanie pracowników na niektóre etaty, oraz pozyskanie środków, które pomogą rozpocząć kolejne inwestycje. Na pewno nie będą to wielkie inwestycje, ale takie które bezpośrednio dotycząją mieszkańców i są im potrzeb-

ne. Obecnie w trakcie oceny jest wniosek na rewitalizację centrum Narewki. Jeśli uzyskamy dofinansowanie, będzie to pierwszy etap gruntownej zmiany zagospodarowania naszej miejscowości, która powinna przyciągać nie tylko turystów, ale też mieszkańców do spędzenia tam wolnego czasu.

R: Od kilku dni wiemy, że gminie udało się podpisać umowę z firmą audytorską, która, podjęła się przeprowadzić audyt wewnętrzny gminy i podległych jej jednostek. Czy możemy dowiedzieć się coś więcej na ten temat?

W: Audyt jest podstawowym narzędziem, które w sposób niezależny i bezstronny pozwala dokonać oceny prawidłowości działalności Urzędu Gminy i jednostek podległych. Jest to standardowa procedura, umożliwiająca obiektywną ocenę i poprawę ich stanu, a mi jako następcy, na rozpoczęcie nowego rozdziału bez obciążeń z przeszłości. Takie działanie jest koniecznością przy zmianie personalnej na stanowisku zarządzającego sprawami gminy.

Konkursy na przeprowadzenie audytu, a było ich pięć, nie przynosiły rozstrzygnięć. Wynikało to ze zbyt wysokiej ceny oferowanej przez wykonawców lub firma, która wygrała przetarg, zrezygnowała z jego realizacji przed podpisaniem umowy - z przyczyn dla nas nieznanych. Obecnie udało nam się podpisać umowę z wykonawcą. Wnioski, które będzie można wyciągnąć z audytu posłużą do usprawnienia pracy urzędu i jednostek podległych. Z efektu pracy audytorów skorzystają zarówno mieszkańcy gminy jak i pracownicy zaangażowani w zarząd jej mieniem.

R: Uprzejmie dziękuję za rozmowę.

PRACA RADY GMINY

Uchwały podjęte przez Radę Gminy Narewka.

NA SESJI RADY GMINY NAREWKA, W DNIU 29 MARCA BR. PODJĘTO UCHWAŁY W SPRAWACH:

1. zmian w budżecie gminy na 2019 r.;
2. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2031;
3. nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego;
4. uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Narewce;
5. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
6. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
7. w sprawie określenia szczegółowych zasad wnoszenia

- obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, zasad promocji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej oraz formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty;
8. określenia stawek bonifikaty od opłaty jednorazowej z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów stanowiących własność Gminy Narewka;
 9. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Hajnówka w sprawie zasad finansowania opieki dzieciom w wieku do lat 3 z terenu Gminy Narewka uczęszczających do żłobków i klubów dziecięcych na terenie Gminy Hajnówka;
 10. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Narewka w roku 2019;
 11. w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Narewka.

NA SESJI RADY GMINY NAREWKA, W DNIU 25 KWIETNIA BR. PODJĘTO UCHWAŁY W SPRAWACH:

1. zmian w budżecie gminy na 2019 r.

Apel w sprawie poprawy stanu dróg wojewódzkich.

Mając na uwadze stan techniczny sieci dróg wojewódzkich na terenie naszej gminy o numerach: 687 na odcinku Zwodzieckie - Narewka - Juszkowy Gród oraz nr 688 na odcinku Tarnopol - Siemianówka oraz istniejące zagrożenie bezpieczeństwa osób i pojazdów korzystających z tych dróg, Wójt gminy Narewka Jarosław Gołubowski wystąpił z wnioskiem do radnych o podjęcie Apelu mającego na celu wystąpienie do władz samorządowych województwa podlaskiego o chociaż etapowe wykonanie nakładki asfaltowej na całej szerokości tych dróg przed wykonaniem docelowej ich przebudowy.

Rada Gminy Narewka, na sesji w dniu 21 czerwca br., uchwaliła przyjęcie takiego Apelu. Droga, o której mowa, praktycznie na całym odcinku znajduje się w bardzo złym stanie technicznym i wymaga natychmiastowej naprawy. Potężne dziury oraz koleiny, które powstały w wyniku intensywnego użytkowania, narażają na poważne uszkodzenia jeżdżące nią samochody osobowe i ciężarowe. Korzystanie z drogi na wskazanych odcinkach jest niezwykle uciążliwe i niebezpieczne dla jej użytkowników. Droga znajduje się w stanie tragicznym i doraźne latanie jej gotową masą nie jest efektywne, ponieważ jest za dużo ubytków.

Stan nawierzchni dróg nr 687 i nr 688 zagraża nie tylko bezpieczeństwu użytkowników, ale także przewożonych ładunków z przejścia granicznego w Siemianówce. Ma ona bardzo duże znaczenie użytkowe i funkcjonalne na tle układu transportowego województwa podlaskiego, z uwagi na ważny dla gospodarki ośrodek logistyczny, jakim jest przejście kolejowe w Siemianówce, gdzie dokonuje się odpraw granicznych, celnych i fitosanitarnych towarów na granicy Rzeczypospolitej Polskiej i Republiki Białorusi. Warto podkreślić, że droga ta jest podstawową i jedyną drogą prowadzącą do towarowego przejścia granicznego PKP w Siemianówce oraz terminali przeladunkowych obsługujących międzynarodowy transport towarów masowych, a istniejące podmioty gospodarcze mają ogromne kłopoty z funkcjonowaniem z uwagi na ograniczoną dostępność transportową.

Na terenie gminy funkcjonuje ponad 100 podmiotów gospodarczych, których zakres działania obejmuje zarówno działalność turystyczną i agroturystyczną, handlową, usługową, jak też z zakresu branży budowlanej, transportowej i przeladunkowej. Wśród nich znajdują się 3

firmy o wysokim ryzyku. Przy zmodernizowanym kolejowym przejściu granicznym w Siemianówce, z pełną obsługą fitosanitarną, zlokalizowano 29-hektarową Podstrefę Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej przeznaczoną dla kolejnych inwestorów. Działające firmy oprócz dochodu dla gminy w postaci lokalnych podatków przynoszą także zysk ponadlokalny w postaci np. podatku akcyzowego.

Rada Gminy Narewka apeluje o pilną interwencję w tej sprawie i sukcesywne wykonywanie nakładek na całym odcinku tych dróg. Wierzymy, że mieszkańcy nie stracą zaufania i szacunku do przedstawicieli władz samorządowych wszystkich szczebli i nie poczują się lekceważeni i oszukiwani. W związku z powyższym prosimy o podjęcie niezwłocznych działań, by poprawić komfort i bezpieczeństwo korzystania z tych dróg.

Jednocześnie Rada Gminy Narewka podkreśla, że mieszkańcy nie rezygnują z uwzględnionej w Załączniku Nr 3 do uchwały Nr V/32/19 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 21 stycznia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu województwa podlaskiego na rok 2019 pod pozycją nr 19 planowanej inwestycji pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 687 Zwodzieckie - Juszkowy Gród” przewidzianej do realizacji w budżecie województwa podlaskiego w 2019 r.

 Redakcja

 Znacznie uszkodzona nawierzchnia drogi nr 687

Młodzieżowa Rada Gminy w Narewce.

Rada Gminy Narewka uchwaliła podczas VII Sesji utworzenie Młodzieżowej Rady Gminy w Narewce. Powołanie takiej Rady, jako doradczego organu „dorosłej” Rady, stanowiło ważny element programu wyborczego, wówczas kandydata, a obecnie wójta Gminy Narewka Jarosława Gołubowskiego, jaki został przedstawiony wyborcom w zeszlórocznej kampanii wyborczej do Samorządów.

Na wstępie trochę historii. Początkowo młodzieżowe samorządy lokalne powstawały głównie w miastach. Ich celem było partnerskie współuczestniczenie młodzieży w życiu społeczności lokalnej. Pierwsza młodzieżowa rada gminy została utworzona w Częstochowie w 1990 roku. 7 lat później, na II Ogólnopolskim Zjeździe Młodzieżowych Rad Miejskich, który odbył się w Koszalinie, powstała grupa założycielska, która zajęła się utworzeniem Ogólnopolskiej Federacji Młodzieżowych Rad Miejskich. Na wniosek wybranego komitetu założycielskiego, Sąd Wojewódzki w Koszalinie wpisał federację do rejestru stowarzyszeń. Było to w roku 1998. Ze względu na późniejszą reformę administracyjną państwa, OFMRM przekształcono w Ogólnopolską Federację Młodzieżowych Samorządów Lokalnych, która zrzesza młodzieżowe rady gmin z całej Polski, zarówno gmin miejskich jak i wiejskich.

Pomimo, iż utworzenie rad młodzieżowych jest decyzją dorosłych, i to dorośli nadają im statut, to wybór młodych radnych będzie należał do dzieci i młodzieży. W tym celu, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym oraz Statutem Gminy Narewka, podjęto w dniu 31 maja br. stosowną uchwałę, na VII Sesji Rady Gminy. Według jej przepisów, Młodzieżową Radę Gminy Narewka powołano w celu wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród młodzieży. Jednocześnie uchwała nadaje Statut określający zasady działania oraz tryb wyboru członków rady. Z przepisów zawartych w Statucie wynika, że Radny Młodzieżowej Rady Gminy Narewka jest wybierany przez uczniów szkoły, do której uczęszcza, spośród uczniów klas VI, VII i VIII. Rada składa się z 12 radnych, a kadencja trwa 1 rok. Rada będzie miała dwóch opiekunów - jednego powołuje wójt spośród pracowników Urzędu Gminy, a drugi jest wybierany w szkole. Z informacji uzyskanych od dyrektora szkoły, pani Lilli

 Od lewej: Jakub Makowski, koordynator Larysa Niedźwiedz, radna Wioletta Bondaruk

 Jakub Makowski przemawia w Izbie Gmin Zjednoczonego Królestwa

Tarasiewicz, funkcję koordynatora działań Młodzieżowej Rady będzie pełnił pani Larysa Niedźwiedz, która jest nauczycielem dyplomowanym, prowadzącym zajęcia z historii oraz języka angielskiego. Dowiedzieliśmy się także, że lekcje przedmiotu, na którym młodzież zdobywa wiedzę związaną z samorządnością, to jest wiedzy o społeczeństwie, pobierają, w zakresie dwóch godzin tygodniowo, tylko uczniowie klas VIII. Oznacza to, że radni wybrani spośród uczniów klasy VI i VII będą musieli zawsze poznać zasady działania samorządu. Tak zdobyta wiedza praktyczna, na pewno ułatwi im późniejszą naukę przedmiotu.

Wybory do rady zostaną przeprowadzone z początkiem nowego roku szkolnego. Zachęcamy młodzież do zainteresowania się tym, jak działa Młodzieżowa Rada Gminy, bo to ułatwi podjęcie decyzji, czy zostać kandydatem na Radnego. Większość informacji można znaleźć w Statucie załączonym do uchwały oraz w licznych publikacjach zamieszczonych w Internecie. Statut będzie opublikowany na internetowej stronie Gminy Narewka, po wejściu w życie uchwały. Opiekunowie wierzą, że młodzież z Narewki ma wszelkie talenty i predyspozycje, by godnie reprezentować interesy społeczne swoich kolegów i koleżanek.

W dniu 12 czerwca odbyło się pierwsze tematyczne spotkanie, na którym swoją prezentację, dotyczącą pracy Radnego Młodzieżowej Rady Gminy, zaprezentował Jakub Makowski, który przyjechał do nas z Londynu. Jakub ma obecnie 22 lata i studiuje w Londynie jednocześnie na trzech kierunkach: prawo, filozofia i polityka na Kings College Londyn. Ale za nim wybrał kierunki swoich studiów, był aktywnie zaangażowany w pracę samorządową w mieście, w którym się wychował tj. w Colchester, położonym na północ od Londynu. Praca społeczna pozwoliła uzyskać kilka cennych punktów podczas rekrutacji. W wieku 13 lat Jakub został Radnym Młodzieżowej Rady Miejskiej. Głównymi zadaniami, których się podejmował, było reprezentowanie młodzieży i prowadzenie kampanii na rzecz różnych projektów. Największym dotychczasowym osiągnięciem Jakuba było wygłoszenie przemówienia w Izbie Gmin Zjednoczonego Królestwa oraz przeprowadzenie kampanii, której efektem jest zmniejszenie wieku uprawniającego do głosowania, do 16 lat.

Prezentacja Jakuba Makowskiego z Londynu

Spotkanie zorganizowano w szkole podstawowej, ponieważ to tam odbędą się wybory do Młodzieżowej Rady Gminy. Młodzież uczęszczająca do 6 i 7 klasy mogła wysłuchać prezentacji Jakuba i zadawać pytania, których nie było wiele, ponieważ temat jest jeszcze bardzo świeży. W spotkaniu wzięła udział koordynator ze strony szkoły, pani Larysa Niedźwiedz oraz radna Wioletta Bondaruk, która zapewniła młodzież o swoim wsparciu oraz obiecała przyszłym młodym radnym wszelką, możliwą pomoc. Zadeklarowała swój udział w projekcie ze względu na swoją funkcję radnej „dorosłej” Rady Gminy.

Po tym, jak nasz gość opowiedział nam o szczegółach swojej pracy, dyskutowaliśmy o tym jak powinien zaprezentować się kandydat na radnego oraz czym powinien kierować się wyborca, aby wybrany kandydat godnie reprezentował wspólne interesy. Następnie przeprowadzono próbne wybory i omówiono ich wyniki, aby młodzież zrozumiała jak ważnym elementem jest proces wyborczy. Na zakończenie spotkania, Jakub przedstawił nam także angielskie wersje kilku pojęć, które są przydatne w temacie samorządności.

Redakcja

Przedstawienie osoby Jakuba Makowskiego

Komisja liczy głosy po próbie wyborów

DZIAŁANIA: INWESTYCJE W GMINIE.

Informujemy, że aktualnie, realizowanych jest kilka projektów dotyczących gminy Narewka. Są to projekty na różnych etapach, współfinansowane ze środków zewnętrznych. Poniżej przedstawiamy ich listę:

- Montaż instalacji fotowoltaicznych na budynku Urzędu Gminy i Stacji Kajakowej w Narewce oraz montaż pompy ciepła w Stacji Kajakowej w Narewce - projekt w przygotowaniu do złożenia.
- Rewitalizacja Narewki poprzez renowację i nadanie nowych funkcji przestrzeni publicznej - projekt w trakcie oceny.
- Promocja i ochrona różnorodności biologicznej Gmin Górnej Narwi - projekt w trakcie realizacji.
- Instalacje fotowoltaiczne w obiektach funkcjonalnych w gminie Narewka (dotyczy oczyszczalni w Narewce, Lewkowie Starym oraz Ośrodka Edukacji Ekologicznej).
- Modernizacja indywidualnych źródeł energii cieplnej i elektrycznej w gminie Narewka - projekt w realizacji.

Instalacja fotowoltaiczna zamontowana w czerwcu w ramach projektu

- Utworzenie dziennego domu pomocy w Lewkowie Starym Narewka - projekt w realizacji.
- Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie gminy Narewka poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków, modernizację stacji wodociągowej w Siemianówce oraz stacji uzdatniania wody w Narewce.

Inwestycje związane z linią kolejową przebiegającą przez gminę Narewka.

W naszej gminie pojawią się niedługo, nie widziane u nas od 15 lat, pociągi osobowe. W piątek, 29 czerwca b.r., dokładnie o godz. 04:51 wyruszy pierwszy skład na trasie Siemianówka - Hajnówka, który zatrzyma się na stacji Narewka (znajdującej się w Plancie) o godz. 04:57, by na 05:15 dojechać do Hajnówki. Pociąg będzie jechał 24 minuty. Poprzedniego wieczora, o godzinie 20:40, będzie można skorzystać z pociągu tej samej relacji w odwrotnym kierunku. Zachęcamy do zapoznania się z rozkładem jazdy dostępnym na internetowej stronie <http://rozklad-pkp.pl/> oraz wypróbowania wybranych połączeń. Bilet można zakupić także przez stronę <https://kup.biletyregionalne.pl/>, w cenie 4,00zł na trasie Hajnówka - Narewka, 2,50zł na trasie Narewka - Siemianówka oraz 5,00zł na trasie Hajnówka - Siemianówka.

Wznowienie kolejowego ruchu pasażerskiego na trasie Hajnówka - Siemianówka było inicjatywą Podlaskiego Centrum Kolejowego. Pociągi zostały zamówione przez samorząd województwa podlaskiego. Bardzo jesteśmy ciekawi, czy połączenie takie będzie cieszyć się popularnością.

Redakcja

Trasa	Godzina	Czas podróży	Cena biletu
Siemianówka - Hajnówka	04:51 - 05:15	24min	5,00 zł
Siemianówka - Hajnówka	12:39 - 13:03	24min	5,00 zł
Siemianówka - Hajnówka	16:12 - 16:36	24min	5,00 zł

Pan Marszałek Stanisław Derehajło daje sygnał na pierwszy odjazd

Pociąg wyrusza ze stacji Hajnówka

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej otrzymały dotacje.

Ustawa o ochronie przeciwpożarowej wprowadza zasadę pokrywania kosztów funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej ze środków z budżetu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (zadanie od 2016 roku realizowane jest przez Komendanta Głównego PSP na podstawie upoważnienia). Środki te przeznaczone są na realizację zadań, takich jak na przykład przygotowanie jednostek OSP do organizowania i prowadzenia akcji ratowniczej w czasie walki z pożarami oraz likwidacji miejscowych zagrożeń, w tym budowy i remonty remiz strażackich.

Komendant Główny PSP przekazuje dotacje zgodnie z trybem i zasadami udzielania dotacji dla OSP oraz podziałem środków zatwierdzonym przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podział wydatków majątkowych jest dokonywany proporcjonalnie do liczby powiatów w województwie, natomiast wydatków bieżących - proporcjonalnie do liczby jednostek OSP w województwie. Obecnie przyznano dla jednostek OSP w gminie Narewka następujące dotacje:

- ▶ dla OSP Olchówka - 6.500 zł na inwestycje budowlane - remont strażnicy,
- ▶ dla OSP Lewkowo Stare - 12.000 zł na inwestycje w sprzęt techniki specjalnej,
- ▶ dla OSP Siemianówka - 12.000 zł na inwestycje w sprzęt techniki specjalnej,
- ▶ dla OSP Narewka - 5.700 zł na wydatki bieżące związane ze sprzętem techniki specjalnej.

Ponadto przeszkolono 6 strażaków z zakresu podstawowego ratowników, czterech z OSP Narewka i dwóch z OSP Olchówka. Przeszkolono także trzech strażaków z OSP Siemianówka z umiejętności żeglarstwa, w wyniku którego uzyskali oni patent sternika motorowodnego. Strażacy wzięli

dotąd udział w ćwiczeniach na obiekcie N-WAX Sp. z o. o. oraz Szkoły Podstawowej w Narewce.

Strażacy wykonują bardzo odpowiedzialną misję w naszej gminie. Na obszarze Narewki jest wiele „punktów zapalnych”: Spore obszary leśnie, które przy obecnej suszy są jak tykająca bomba, liczne stare, drewniane budynki mieszkalne, które często wciąż posiadają zużyta instalację elektryczną, aż w końcu ogromna powierzchnia Zalewu Siemianówka, skąd ostatnio otrzymywaliśmy bardzo smutne informacje o utonięciach.

Ale są też i pogodne akcje w życiu codziennym naszych strażaków. Niedawno, zespół z OSP Siemianówka, prezentował swoje narzędzia pracy, pojazd gaśniczy, ogniotrwałe kombinezony i inne elementy uzbrojenia, uczestnikom festynu zorganizowanego z inicjatywy Rady Rodziców ze Szkoły Podstawowej w Narewce z okazji „Dnia Dziecka i Rodziny”. Dzieci przymierzały helmy i pozowały do zdjęć, a największą frajdą był gigantyczny pryzm na środku placu, który zrosił dzieciaki przynosząc ulgę od upału.

Redakcja

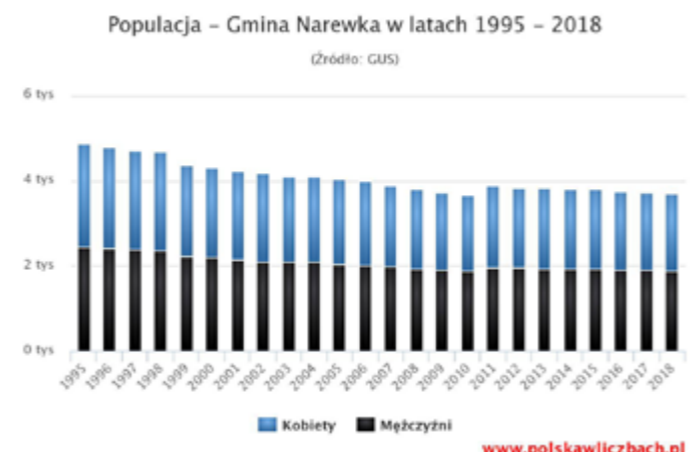
Strażacy z OSP Siemianówka podczas festynu

GMINIE

JEST NAS CO RAZ MNIEJ...

Od wielu lat w naszej gminie obserwujemy niepokojące zmniejszanie się liczby mieszkańców. Rocznie bezpowrotnie znika kilkadziesiąt osób, a to za sprawą migracji oraz przewyższania liczby urodzeń nad zgonami. Z informacji zaczerpniętych z internetowej strony www.polskawliczbach.pl dowiadujemy się, że Gmina Narewka ma 3.690 mieszkańców, z czego 49% stanowią kobiety, a 51% mężczyźni. Powierzchnia naszej gminy to ok. 340 km², a więc na 1km² przypada 11 osób. W latach 2002-2018 liczba mieszkańców zmalała o około 11%. Jeszcze w roku 2000 było nas 4.642, a więc o prawie tysiąc osób więcej! Jeśli nic się nie zmieni, to za 150 lat Narewka przestanie istnieć. Średni wiek wynosi tutaj 46 lat i jest znacznie wyższy od średniego wieku w Polsce, co świadczy o wysokim stopniu starzenia się naszego społeczeństwa. Ponadto mamy ujemny przyrost naturalny oraz niski stosunek liczby urodzeń do liczby zgonów, znacznie mniejszy od średniej dla Polski. Około 59% mieszkańców gminy jest w wieku produkcyjnym, co nie oznacza oczywiście, że

taki sam odsetek osób pracuje, 13% w przedprodukcyjnym, a 28% w poprodukcyjnym. Co możemy zrobić, aby zapobiegać tej spadkowej tendencji? – to pytanie zostawiamy otwarte. Na razie to, co już możemy robić, to tak dbać o naszą gminę, aby żyło nam się lepiej, aby młodzi jej nie opuszczali, a osoby spoza naszej gminy, a szukające nowych miejsc do życia i pracy, były zachęcane do osiedlenia się.

www.polskawliczbach.pl

Jakiś czas temu pan Grzegorz z Dolnego Śląska zwiedzał naszą okolicę. Wąskorów naszego regionu, takich jak czyste powietrze, piękna przyroda, cisza i spokój, nie trzeba było mu reklamować, ponieważ sam wszystko od razu zauważył i docenił. Rodzinne korzenie sięgające terenów Białorusi i Nowosądeckizny, a także rolnicze tradycje szybko zaowocowały decyzją o nabyciu jednego z opuszczonych gospodarstw w naszej gminie. Pan Grzegorz wkrótce poznał kilku sąsiadów, nawiązał z nimi miłe relacje i to upewniło go o słuszności podjętej decyzji. Gospodarstwo składa się z niewielkiego domu, stodoły i walącej się już obory. Biorąc pod uwagę swoje możliwości, Pan Grzegorz ocenia, iż w ciągu 5 lat uda mu się na tyle poprawić stan zabudowań, że będzie mógł tu zamieszkać na stałe. Obecnie spędza w naszej gminie kilka miesięcy rocznie, a każdą godzinę poświęca na własnoręczne remontowanie budynków oraz zagospodarowywanie terenu wokół nich.

Zapytany o plany na przyszłość, Pan Grzegorz odpowiada, że chciałby osiąść w naszej gminie na późniejszą emeryturę. Jednym z hobby, na które nie miał od dawna czasu, jest wędkowanie. Ze względu na bliskość Zalewu Siemianówka, już teraz cieszy się ze spełnienia swojego marzenia o kontynuowaniu tej pasji. Jako nowy mieszkaniec, Pan Grzegorz liczy na dobrą współpracę i pomoc ze strony gminy w celu realizacji swoich planów związanych ze stałym osiedleniem się w Narewce. Zdając sobie sprawę z faktu, że w gminie od

Pan Grzegorz z odwiedzającą go córką

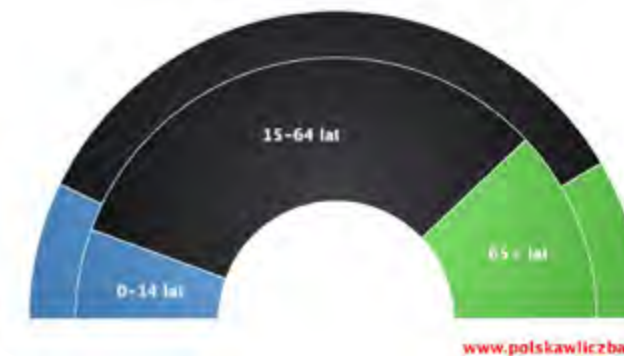
Perspektywy rozwoju turystyki w Gminie Narewka - możliwości i wyzwania.

Kwaterodawcy zrzeszeni w Agroturystycznym Stowarzyszeniu Puszcza Białowieska w Narewce uczestniczyli 19 maja br. w wycieczce do Rezerwatu Ścisłego. Ich przewodnikiem była pani Wioletta Bondaruk ze Skupowa. Szeroko rozumiana turystyka zaczyna odgrywać coraz większą rolę w życiu gospodarczym naszej gminy. Puszcza Białowieska jest magnesem, jaki przyciąga zarówno turystów indywidualnych, jak i grupy zorganizowane.

Gmina Narewka położona jest w północnej części Puszczy

Biologiczne grupy wieku – Gmina Narewka, 2018

(Źródło: GUS)

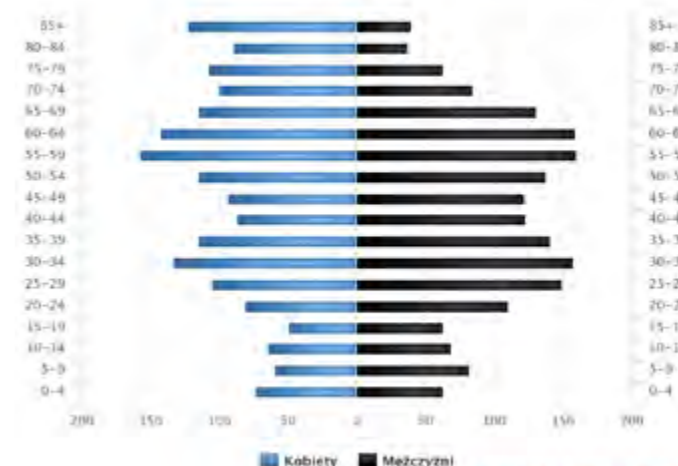
www.polskawliczbach.pl

wielu lat ubywa mieszkańców, pan Grzegorz cieszy się, że będzie mógł zasilić swoją osobą naszą lokalną społeczność. Żywo interesuje się naszymi sprawami i problemami, docenia wszystkie nowe inwestycje i przejawy rozwoju naszej gminy. Niemniej jednak, podobnie jak wszyscy pozostali mieszkańcy Narewki, ubolewa nad złym stanem dróg powiatowych i wojewódzkich przebiegających przez gminę. Jak dobrze byłoby spokojnie dojechać na większe zakupy lub do lekarza specjalisty w Hajnówce, albo nad Zalew Siemianówka.

Redakcja

Piramida wieku mieszkańców gminy Narewka, 2017

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Białowieskiej. Jej niewątpliwe walory pozostają ciągle nieodkryte. Odwiedzający nas turyści, na pytanie: „co chcą zobaczyć?”, zazwyczaj odpowiadają, że Rezerwat Pokazowy Żubrów, Muzeum Przyrodniczo - Leśne, Park Pałacowy, Rezerwat Ścisły oraz kilka innych, mniej znanych miejsc, położonych w południowej części puszczy. Łatwo jest zauważyć, że wszystkie wyżej wymienione atrakcje znajdują się w rejonie Białowieży. Dwie drogi, Narewowska i Zwierzyniecka, które w tej chwili są wyłączone z ruchu, stanowią kluczowy element łączący Narewkę z Białowieżą. Z uwagi na odległość ponad 40km i fatalną nawierzchnię jezdni na odcinku od miejscowości Zwodzieckie do Narewki, mało kto jest zainteresowany przyjazdem z Białowieży do Narewki trasą przez Hajnówkę – żaden to rarytas dla turysty, który nie chce tracić czasu. Inaczej wyglądałoby sytuacja, gdy możliwym stanie się przejazd przez puszcę drogą o długości 21 km, w miarę komfortową nawet dla mało wytrawnych rowerzystów. Przejazd autem z maksymalną prędkością 40 km/h również nie odstrasza.

Ale pozostaje pytanie, co robić w naszej gminie? Wbrew pozorom, mamy dużo do zaoferowania, czerpiąc z naszego największego bogactwa - przyrody. Mnogość szlaków rowerowych i pieszych uzupełnić mogą atrakcje związane z historią i różnorodnością kulturową w Narewce, Masewie i Siemianówce. Dodatkowo posiadamy dostęp do rzek i zbiornika wodnego. Na terenie naszej gminy działa kilka firm zajmujących się organizacją turystyki, których właściciele są licencjonowanymi

przewodnikami po obiektach Białowieckiego Parku Narodowego. Są to m. In.: Agencja Turystyczna CZAJKA Ludmiła Żłobin, BIAŁOWIESKIE KNIEJE Wioletta Bondaruk, Biuro Turystyki Aktywnej NES-TUR Jerzy Nesteruk.

Rozwijająca się baza noclegowa (agroturystyczna) zachęca turystów do planowania kilkudniowego pobytu. Jeżeli zostanie poprawiona komunikacyjna dostępność Narewki, to turyści chętniej będą gościć w północnej części puszczy. Być może, to zatłoczona Białowieża, będzie dla nich atrakcją na jeden dzień. Z drugiej strony Narewka będzie doskonałym celem jednodniowych wycieczek rowerowych dla osób korzystających z noclegów w Białowieży - restauracje „Bojarski Gościniec” i „Dwór Bartnika” są doskonałym miejscem na odpoczynek przed drogą powrotną.

Samorząd Gminy Narewka realizując i wspierając inwestycje w rozwój turystyki pomaga kwaterodawcom w poszerzeniu ich oferty, przyczyniając się do wzrostu atrakcyjności naszej gminy. Przemysłany program promocji i współpraca wszystkich podmiotów zapewnią lepszy start mieszkańcom, którzy widzą przyszłość w działalności w branży turystycznej. Oczywiście jest, że nieskoordynowane inwestycje uciążliwe dla środowiska, głównie związane ze składowaniem i przeróbką odpadów, takowy rozwój wstrzymają, w związku z czym zadaniem mieszkańców jest dbałość o najlepszy walor, czyli naszą przyrodę - chcemy się nią dzielić z korzyścią dla wszystkich.

Kwaterodawcy z Agroturystycznego Stowarzyszenia Puszcza Białowieża w Narewce podczas spaceru w Rezerwacie Ścisłym w Białowieży. Źródło: Facebook

AB

WYDARZENIA

19 czerwca, w Szkole Podstawowej w Narewce, obchodzono uroczyste zakończenie roku szkolnego 2018/2019. Uczniów klasy 8 oraz 3 gimnazjum pożegnano po raz ostatni. W przyszłym roku będą już uczęszczać do nowych szkół. Za nim wszyscy rozeszli się do swoich klas na ostatnie spotkanie z wychowawcami, pani Dyrektor Lilla Tarasiewicz przedstawiła krótkie podsumowanie tego, co działo się w szkole przez ostatnich dziesięć miesięcy, po czym długo, długo rozdawano dyplomy, książki i statuetki za liczne osiągnięcia młodzieży.

Uczniowie naszej szkoły osiągają wspaniałe sukcesy naukowe, sportowe i artystyczne. Zarówno w szkole, w powiecie, jak i na wyższych etapach olimpiad, zawodów czy

konkursów. Było miło obserwować, z jaką dumą odbierali nagrody za swoją ciężką pracę. Wyglądali i czuli się przy tym wspaniale. Bieczna była przy tym pomoc nauczycieli. Pani Dyrektor podziękowała także opiekunom za trud włożony w wychowanie uczniów. Rodzicom szczególnie uzdolnionych pociech wręczono dyplomy. Następnie dyplomy i upominki odebrali młodzi piłkarze z LZS Narewka.

Na zakończenie oficjalnych uroczystości wręczone zostało stypendium Wójta Gminy Narewka Jarosława Gołubowskiego. Wójt przekazał je uczniowi wskazanemu przez Radę Pedagogiczną szkoły. W tym roku otrzymała je uczennica klasy 8 Weronika Pańkowska, która sama wybrała formę stypendium w postaci roweru. Wręczenie tego stypendium stanowi realizację jednego z celów przedstawionych w programie wyborczym ówczesnego kandydata, a obecnie wójta. Zgodnie z programowym założeniem, zostało ono ufundowane z jego środków prywatnych.

Uroczyste odśpiewanie hymnu narodowego

Po wspólnej uroczystości, na moment zrobiło się w szkole bardzo głośno i ruchliwie, ale po chwili nastąpiła cisza, która potrwa aż do września. Życzymy wszystkim wspaniałego wypoczynku letniego, aby z nową energią i zapałem do pracy rozpocząć kolejny rok. Do zobaczenia!

Redakcja

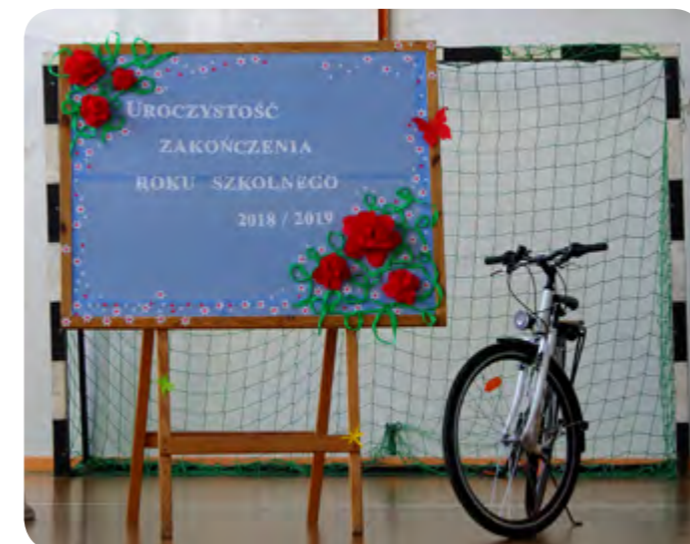
Wspaniale prezentujący się abiturienti naszej szkoły

Liczne dyplomy uczniom i rodzicom wręczał mdz.in. pan Wójt

Pani Dyrektor żegna uczniów

Rower ufundowany przez Wójta Jarosława Gołubowskiego w ramach stypendium

Upominki i dyplomy dla piłkarzy z LZS Narewka

Festyn na „Dzień Dziecka i Rodziny”.

Z inicjatywy Rady Rodziców działającej w Szkole Podstawowej w Narewce i dzięki wsparciu finansowemu pochodzącemu z funduszy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz funduszy Rady Rodziców, w dniu 9 czerwca br., zorganizowano festyn z okazji „Dnia Dziecka i Rodziny”. Dzieci i młodzież mogli skorzystać z mnóstwa atrakcji, pogoda idealnie dopisała, wszystko przebiegło bardzo sprawnie i bezpiecznie, a zadowolenie uczestników sięgnęło zenitu. Z zabawy skorzystało minimum 600 osób. Z Radą Rodziców współpracowała Pani Dyrektor szkoły, nauczyciele i obsługa szkoły, rodzice i sami uczniowie.

Na terenie szkoły i wokół niej, zrobiło się bardzo kolorowo, a z głośników popłynęła muzyka. Poszczególne klasy wystawiły stoiska tematyczne, ze zdrową żywnością i słodkościami. Stoiska te wzięły udział w konkursie na najciekawszą prezentację. Swoje punkty otworzyły jednostki takie jak Straż Graniczna, Straż Więzienna, Ochotnicza Straż Pożarna w Siemianówce i Nadleśnictwo Browsk. Rada Rodziców wynajęła także kilka firm, które przygotowały kolejne atrakcje: dmuchany plac zabaw z gigantyczną zjeżdżalnią, malowanie twarzy i skręcanie baloników, animacje, bańki mydlane, watę cukrową, pop-corn, lody, soki i koktajle ze świeżych owoców, kielbaski z grilla. Zaprezentowały się grupy tanecz-

ne, były zawody sportowe i konkursy oraz mnóstwo dyplomów, nagród i podziękowań.

Dzieci i młodzież, a także rodzice i pozostali organizatorzy, świetnie się bawili, a uśmiechnięte buzie były najlepszą nagrodą za pracę włożoną w przygotowania. Dziękujemy wszystkim, którzy włączyli się do pracy, a czytelników zapraszamy do obejrzenia foto-relacji, znajdującej się w środku niniejszego wydania „Nad Narewką”.

Redakcja

Tyle atrakcji dla dzieci jeszcze nie było

Wielkie wiosenne porządki w gminie Narewka.

WIOSENNA AKCJA W SKUPOWIE.

Grupa ze Skupowa

Zima odeszła na dobre, po śniegu nie został nawet najmniejszy ślad. Pierwsze przyleciały żurawie. O świcie, wieszczą nowy początek swoim radosnym klangorem. Bociany porządkują gniazda. Natura budzi się do życia. Słoneczne i coraz dłuższe dni nastrojają do spacerów, podczas których widzimy, niestety, jak ludzie traktują otoczenie - wzdłuż dróg leży ogromna ilość śmieci. Mieszkańcy Skupowa postanowili zmienić taki stan rzeczy. W sobotę 30. marca o godzinie 11 wszyscy, którzy mieli czas, zbrali się przy świetlicy wiejskiej na akcję sprzątkania naszej małej ojczyzny. Po wydaniu worków i rękawiczek, zorganizowaną grupą, rozpoczęli porządkowanie okolicy. Oczyszczone zostały główne ciągi komunikacyjne - włączając w to odcinek drogi wojewódzkiej 687.

AB

Wójt Gminy Narewka, pan Jarosław Gołubowski, zorganizował odbiór zgromadzonych worków ze śmieciami. Powodem do szczególnej dumy było zaangażowanie się najmłodszego pokolenia. Dzieciaki miały niespożytą energię, co chwila odkrywając nowe „śmieciowe wyzwania”. Po akcji odbyło się ognisko z kielbaskami. „Trash challenge” Skupowo okazał się sukcesem. Pozdrawiamy pozostałe miejscowości naszej gminy.

Grupa ze Skupowa zbierająca śmieci po obu stronach drogi wjazdowej.

Co to znaczy „trash challenge”? Jest to akcja, która opanowała Internet i rozprzestrzeniła się jak wirus. Ludzie na całym świecie zbierają śmieci i publikują w mediach społecznościowych zdjęcia „przed” i „po” sprzątkaniu w swoim najbliższym otoczeniu, by dać dobry przykład innym. W wiosennych miesiącach, kiedy spod śniegu wychodzą wszystkie zalegające odpady, ludzie zbierają się do wspólnej pracy. Pojęcie „trash challenge” tłumaczone wprost, oznacza „wyzwanie śmieciowe” i dotyczy zazwyczaj lokalnych społeczności, które dzielą się wspólną pacją, stając się trendem popularnym szczególnie wśród nastolatków.

LEWKOWO STARE TAKŻE AKTYWNE.

W ślad za Skupowem, do pożytecznej akcji, włączyli się mieszkańcy Lewkowa Starego. Posprzątkano ok. 1,5km poboczy po obu stronach drogi powiatowej. Punktem startowym była świetlica wiejska, a pracowita grupa, pod przewodnictwem pana sołtysa, przemieszczała się w kierunku Eliaszków tak długo, dopóki nie zaczęło padać. Niestety deszcz skrócił czas pracy. Pomimo tego zebrano ponad 20 dużych worków odpadów. Następnie, podobnie jak miało to miejsce w Skupowie, worki zostały odebrane przez gminę i przekazane do firmy PUK z Hajnówki.

Redakcja

Plakat z akcji majowej

WIOSENNE SPRZĄTANIE PUSZCZY BIAŁOWIESKIEJ

W dniu 11 maja br. Stowarzyszenie Puszczyków Głos, przy współudziale puszczańskich gmin Narewka, Białowieża i Hajnówka, Nadleśnictw Browsk, Białowieży i Hajnówki, Białowieżskiego Parku Narodowego, uczniów Technikum Leśnego w Białowieży oraz Szkół Podstawowych w Narewce, Białowieży i Dubinach, Placówek Straży Granicznej w Narewce i Białowieży oraz firmy PUK Hajnówka Sp. z o.o. zorganizowało akcję „Wiosenne sprzątkanie Puszczy Białowieżskiej”. Nasze działania obejmowały swoim zakresem trzy gminy: Narewkę, Białowieżę i Hajnówkę i polegały na wyprawie w przewodnikami po Puszczy Białowieżskiej oraz uprzątnięciu szlaków turystycznych, miejsc atrakcyjnych turystycznie oraz poboczy dróg położonych w Puszczy Białowieżskiej.

Chcieliśmy tym samym przekazać wiedzę na temat gospodarki odpadami oraz ich wpływu na środowisko przyrodnicze. W akcji udział wzięło około 150 osób, które na 10 trasach liczących łącznie blisko 50 km zebrali kilkadziesiąt worków odpadów. Nie ukrywamy, że celem akcji była również integracja społeczności mieszkańców Puszczy Białowieżskiej. Wspólnie chcieliśmy zrobić coś fajnego i pozytywnego, bez względu na przekonania dotyczące przyszłości Puszczy Białowieżskiej. Kulminacją tej akcji były zorganizowane w trzech gminach ogniska z kielbaskami. Całość nie wyszłaby tak dobrze bez udziału sponsorów i darczyńców. Z gminy Narewka są to BS Brańsk O/ Narewka, Bojarski Gościńiec oraz Dwór Bartnika. Pomogli nam również, między innymi: Hotel Żubrówka, Hotel Białowieżski, Restauracja Pokusa, Bistro Babushka, Hermes oraz wielu innych, którym serdecznie dziękujemy.

Ponadto pragniemy wstępnie poinformować, że planujemy powtórzyć podobną akcję na koniec września tego roku. Wypatrujcie plakatów i dołączcie do nas (fot.: plakat z akcji majowej).

Wiola Boltryk

MIKLASZEWO TEŻ SIĘ PRZYŁĄCZYŁO.

Za przykładem Skupowa oraz słysząc o zbliżającej się akcji Stowarzyszenia Puszczyków Głos, sołectwo Miklaszewo przyłączyło się do działania. 11 maja grupa młodzieży wraz z opiekunami zebrała się na przystanku autobusowym w centrum wsi. Misją na ten dzień było, w pierwszej kolejności, posprzątkanie poboczy drogi powiatowej 1561 łączącej Narewkę z Siemianówką. To zadanie wymagało asysty funkcjonariuszy Straży Granicznej, ponieważ jest to bardzo niebezpieczny odcinek trasy. Zebranie śmieci po obu stronach jezdni zajęło około 3 godzin. Pełne worki zostały przewiezione pod świetlicę, by stamtąd trafić do PUK Hajnówka Sp. z o.o. W trakcie akcji, spontanicznie, ogłoszono konkurs na najśmieszniejszy przedmiot znaleziony wśród śmieci. Zwycięzca rozbawił nas do łez, ale co to konkretnie znalazł, niech pozostanie słodką tajemnicą uczestników. Po pracy młodzież skorzystała z zaproszenia Stowarzyszenia Puszczyków Głos i przyłączyła się do ogniska, które odbyło się w miejscu udostępnionym przez Nadleśnictwo Browsk. Tam spotkali się wszyscy uczestnicy poszczególnych akcji porządkowych przechwalając się, która grupa zebrała więcej śmieci.

PT

Po wspólnej akcji

Goście z Białorusi w Narewce.

Podlaska Fundacja Rozwoju Regionalnego z Białegostoku zorganizowała, już po raz kolejny, wizytę studyjną w ramach programu MOST, który ma na celu zacieśnianie więzi pomiędzy Białorusią a Polską. Tym razem temat wizyty brzmiał: „Polsko-białoruski MOST kulturowy, czyli uniwersalny język sztuki”. W ramach projektu, zaproszone były dwa białoruskie zespoły ludowe: Narodowy Teatr Muzyczny „Nadezhda” oraz zespół „Volnitsa” z Domu Kultury w Kołodziszczach. Zespoły te przyjechały z Mińska i przebywały w Polsce w dniach 20-24 maja br.

Pierwszego dnia goście z Białorusi spotkali się z Dyrektorem Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury w Białymstoku, panem Cezarym Mielko. Dyrektor przedstawił zespołom działalność kierowanej przez siebie instytucji oraz opowiedział o organizowanych festiwalach i możliwościach nawiązania współpracy. Kolejnego dnia goście udali się do Hajnowskiego Domu Kultury, gdzie spotkali się z zespołami muzycznymi, które były uczestnikami Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Białoruskiej, a następnie do Białowieży, gdzie zapoznali się z zespołem folklorystycznym „Ruczajok”. Dzięki uprzejmości Suwalskiego Ośrodka Kultury, uczestnicy spotkali się z artystami z zespołu „Suwalszczyzna”, a w Białymstoku uczestniczyli w próbie chóru i zespołu „Kurpie Zielone”. W Dubiczach Cerkiewnych zespoły z Białorusi także wymieniły doświadczenia z lokalnymi zespołami ludowymi.

Ostatniego dnia, tj. 24 maja br., białoruscy artyści mieli okazję spotkać się z zespołem folklorystycznym „Narewczanki” z naszej gminy. Gościliśmy ich w Galerii im. Tamary Soloniewicz. Delegacja przyjechała do nas w towarzystwie pani Alicji Orzechowskiej, doradcy przedsiębiorczości z PFRR w Hajnówce. W spotkaniu uczestniczył Wójt Gminy Narewka Jarosław Gołubowski, Przewodniczący Rady Gminy pan Anatol Romańczuk oraz Wiceprzewodnicząca pani Agniesz-

ka Gieryng. Miejscowy resort kultury reprezentowany był przez panią Helenę Rejent - dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Narewce oraz członków zespołu „Narewczanki” z panem Piotrem Skiepką - kierownikiem zespołu. Grupa zwiedziła Galerię oraz GOK w Narewce. Wstępnie wyrażono wspólną chęć współpracy poprzez uczestnictwo w imprezach artystycznych. Wizyta w Narewce, jak i cały program MOST, zapewniły masę niezapomnianych wrażeń naszym gościom zza wschodniej granicy oraz dały podstawy do nawiązania dalszej współpracy.

Szczegóły dotyczące wizyty zostały opisane na stronie internetowej prowadzonej przez Podlaską Fundację Rozwoju Regionalnego oraz na portalu społecznościowym prezentujący wydarzenia i informacje na temat Galerii im. Tamary Soloniewicz. Serdecznie zachęcamy do zaglądania na profil Galerii prowadzony przez panią Katarzynę Bielawską, jej opiekunkę. Wystarczy wpisać w wyszukiwarce Facebook hasło: „Galeria Narewka”. Zapraszamy!

Redakcja

Delegacja z Białorusi w Galerii im. Tamary Soloniewicz

Pierwszy od lat festyn w Ochrymach.

16 czerwca br., to jest w niedzielę, po południu, we wsi Ochrymy (gmina Narewka) rozbrzmiewała muzyka. Były to przeważnie rytmiczne, taneczne melodie. Echo niosło je daleko po wsi i pobliskim lesie Puszczy Białowieskiej. W przededniu imprezy, na wolnym placu, postawiono przewoźną scenę i stąd płynęła muzyka. W tej wsi, nigdy dotąd, nie urządzano festynów. Ten był pierwszy. Inicjatorem organizacji festynu było Muzeum i Ośrodek Kultury Białoruskiej w Hajnówce, a pomocą służył Gminny Ośrodek Kultury w Narewce oraz pan Paweł Nieścieruk, radny gminy Narewka i jednocześnie sołtys Ochrym.

Nasz festyn był trzecim festynem tegorocznej, XI edycji cyklu „I tam żywuc ludzi”, których organizatorem jest wspomniane Muzeum. W całej historii projektu odbyło się ich już ponad 60, co oznacza, że mieszkańcy ponad sześćdziesięciu małych miejscowości Podlasia, mieli swoje święto z żywą białoruską muzyką i tańcami. Od 10 lat organizatorzy wędrują po Podlasiu, by propagować unikatową kulturę białoruską. Festyny odbywają się w najmniejszych i coraz bardziej wy-

ludniających się wsiach i miasteczkach Białostoczczyzny. Przez całe lato w plenerze, a także jeszcze jesienią w świetlicach, można będzie usłyszeć znane białoruskie zespoły instrumentalno - wokalne m.in.: Art. Pronar, Dawid Szymczuk Band, Metro i inne. Wystąpią także zespoły ludowe, szczególnie bliskie mieszkańcom danej gminy. W tym roku, we wsiach powiatu hajnowskiego, zaplanowanych jest pięć festynów. Do chwili obecnej odbyły się już trzy z nich.

Folklorystyczny zespół „Narewczanki”

W Ochrymach, zebranych licznie mieszkańców powitał Wójt Gminy Narewka Jarosław Gołubowski. Podziękował Dyrektorowi Muzeum za inicjatywę i życzył wszystkim miłych wrażeń oraz przyjemnego spędzenia wolnego czasu. Wieś Ochrymy jest bardzo mała i mieszka w niej obecnie około 70-80 osób - tak mówią mieszkańcy. Z oficjalnych danych statystycznych, pochodzących z roku 2011 (nie ma późniejszych uaktualnień) dowiadujemy się, że wówczas było ich jeszcze 133. Przez niecałą dekadę, niestety ubyło aż około połowy mieszkańców Ochrym. Tym bardziej festyn stanowił dużą atrakcję, nie tylko za sprawą zorganizowanej zabawy, ale także z powodu liczego przybycia znajomych i gości spoza sołectwa, gminy, czy powiatu. Część osób przyjechało z Białowieży, Bielska Podlaskiego, a nawet z Białegostoku. W sumie zebrano się ponad 300 osób, co było niemałym zaskoczeniem, nawet dla organizatorów. Skąd to wiemy? Otóż sołtys przygotował poczęstunek, jak przypuszczał dla wszystkich uczestników festynu, w ilości 170 sztuk lodów. Niestety, nie każdy mógł ich spróbować. Sytuacja pokazała nam, że mieszkańcy gminy Narewka, co raz chętniej korzystają z takich imprez. Potwierdza to także, rekordowa (ponad 600 osób) frekwencja na wcześniejszym festynie zorga-

Stoisko z rękodziełem i literaturą białoruską

Nie wszyscy mieścili się na ławeczkach

nizowanym z inicjatywy Rady Rodziców Szkoły Podstawowej w Narewce z okazji „Dnia Dziecka i Rodziny”. Mieszkańcy naszej gminy lubią się spotykać i spędzać razem czas.

Podczas festynu w Ochrymach na scenie wystąpiły kolejno zespoły wokalne - muzyczne: folklorystyczny zespół z Narewki „Narewczanki”, młodzieżowe zespoły: z Hajnówki „Metro” i „Niemoralna Propozycja” oraz z Białegostoku „Axel”. W przerwach koncertu, konferansjerka pani Mariola German-Pietruczuk, przeprowadziła konkursy dla widzów. Dwóch lokalnych poetów czytało swoje wiersze. Podczas trwania festynu można było także kupić książki białoruskich pisarzy, płyty z nagraniami piosenek koncertujących zespołów i pamiątki regionalne. Wszystko to było wystawione na stoisku patronackim Muzeum, a tuż obok znajdowało się stoisko Lokalnej Grupy Działania z nowymi folderami zawierającymi informacje o atrakcjach regionu. Panie z LGD rozdawały dzieciom kolorowe balony.

O godzinie 20-tej rozpoczęła się zabawa taneczna. Wiecór był ciepły i przyjemny.

Jan Cieluszecki

Festyn w Masiewie Starym.

Dzięki staraniom Sołtysa Masiewa Starego Dawida Wierzbickiego, Urzędu Gminy oraz Gminnego Ośrodka Kultury w gminie Narewka odbył się, kolejny w tym sezonie, festyn. Tym razem był to festyn na Św. Onufrego. Nie zabrakło muzyki, a wystąpiły aż trzy zespoły: wokalny zespół „Omorfos” z Siemiatycz (o którym napiszemy więcej w kolejnym numerze „Nad Narewką”), dobrze znany mieszkańcom gminy Narewka zespół ludowy „Cegielki” oraz disco polowy zespół z Białegostoku „As”. Na imprezę przybyło co najmniej 250 osób, w tym wiele spoza Masiewa Starego. Było bardzo miło spotkać wśród nich tych, którzy wyjechali stąd wiele lat temu. Z nostalgią wspominali oni dawne czasy, a miejscowi zachęcali do powrotu w rodzinne strony.

Gości powitał Wójt Gminy Narewka Jarosław Gołubowski, który życzył dobrej zabawy. I tak też było. Po wysłuchaniu koncertów dwóch pierwszych zespołów, publiczność została zachęcona do tańca przez energicznego solistę grupy „As”.

„Ikona i figura przedstawiające Świętego Onufrego” - źródło: Wikipedia

Redakcja

Dzieci mogły zakupić zabawki na straganiku. Dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowania.

Dzień Dziecka i Rodziny w Narewce 2019

Początek festynu, jeszcze niewielu gości

W czasie pierwszych minut festynu szybko przybywało gości

Kolejne atrakcje festynu zapowiadała pani Anna Stulgis

Zespół Omorfos z Siemiatycz

Męska część zespołu „Cegielki”

Do tańca poderwał nas zespół disco polo z Białegostoku As

Jak na festyn z odpustem przystało – można było zakupić różności

Najlepsza zabawa – jak zwykle pod koniec imprezy

KĄCIK SENIORA

EMERYCI WCIAŻ AKTYWNI.

Tak jest w gminie Narewka. Obecnie emerycka organizacja liczy 150 osób. Zarząd Rejonowy Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów w Narewce pracuje pod kierunkiem przewodniczącej pani Jadwigi Karpiuk. Ludzie w starszym wieku poszukują towarzystwa, gdyż dokucza im samotność.

Członkowie związku wychodzą naprzeciw takiej potrzebie. Każdego roku, w maju lub w czerwcu, organizują imprezy m. in. z okazji Dnia Inwalidy. W tym roku taka impreza odbyła się 5 czerwca w Gminnym Ośrodku Kultury. W sali kinowej ośrodka, uczniowie miejscowej szkoły wystąpili z programem artystycznym. Przyszli z nauczycielką, panią Lidią Skiepką. Miło było posłuchać ich występów. Były piękne deklamacje, muzyka - grali dwaj akordeoniści i śpiew.

Z pogadanką o zagrożeniach ze strony oszustów wystąpił kierownik miejscowej placówki policji. Warto było dowiedzieć się, jak nie dać się nabrać na rozmaite sztuczki oszukańców, na różne machlojki i szwindle.

Część nieoficjalna odbyła się przy słodkim poczęstunku w mniejszym i przytulnym pomieszczeniu. Był czas na pogaduszki i wspomnienia w życzliwym gronie. Panowała miła i serdeczna atmosfera. Przewodnicząca Zarządu Rejonowego PZERiI poinformowała zebranych o zaplanowanych w najbliższym czasie imprezach kulturalno-rozrywkowych i wycieczkach krajoznawczych oraz zaprosiła do udziału w nich.

Jan Cieluszecki

Część artystyczna zaprezentowana przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Narewce spotkała się z serdecznym przyjęciem, więc publiczność nie żałowała wykonawcom serdecznych braw, fot. Jan Cieluszecki

WYCIEZKA NA BIAŁORUŚ.

W drugim kwartale 2019 roku działania O/R PZERiI w Narewce, skoncentrowały się wokół dwóch ważnych wydarzeń. Pierwszym była jednodniowa wycieczka na Białoruś w dniu 11 maja, drugim spotkanie z okazji Dnia Osób Niepełnosprawnych.

Wycieczka, jak mi wiadomo, zapisała się w odbiorze uczestników szczególnie miło, gdyż dostarczyła wiele ciekawych wrażeń, spostrzeżeń i stanowiła wspaniałą odskocznicę od codzienności. Obraz zwiedzanych terenów Białorusi – Wysokie, Prużana, Ruża-

na, Kamieniec Litewski o wiosennej porze roku, to m.in.:

- lany kwitnących rzepaków,
- starannie zagospodarowane pola, tak że nie widać tam nieużytków,
- mijane tu i ówdzie osiedla agrarne ze zgrabnymi domkami jednorodzinnymi, które mają zachęcić (nawet mieszczuchów) do pracy w rolnictwie,
- oraz ciągnące się kilometrami kwitnące bzy w pasie przydrożnej zieleni.
- To również ciekawe zabytki historyczne na trasie wycieczki np.:

- odrestaurowany już częściowo pałac Sapiehów w Rużanie,
- zabytkowy dworek z parkiem w Prużanie,
- wieża obronna z XIII w. w Kamieńcu Litewskim, której nawet znaczny upływ czasu nadwerżył nie jest w stanie, z uwagi na zastosowany ongiś materiał budowlany i spoiwo (wapno, krew dzikich zwierząt i jajka).

A także obiekty współczesne, jak Sanatorium Rużańskie malowniczo usytuowane w sercu lasu, nad wielkim jeziorem, gdzie nasza grupa zatrzymała się na obiad. Finałowi wycieczki towarzyszyły, tak jak wcześniej (bo była to już trzecia wyprawa seniorów na Białoruś), emocje związane z odprawą paszportową, kontrolą bagaży, a potem późny powrót do Narewki, którą po długim okresie suszy, nawiedził tego dnia obfity deszcz, więc wiosenne powietrze emanowało świeżością i zapachem kwiatów.

Jadwiga Karpiuk

Zabytkowa wieża obronna w Kamieńcu Litewskim wzniesiona w połowie XIII w. Dzięki odpowiednio zastosowanym materiałom budowlanym i składnikom spoiwa (wapń jajka i krew dzikich zwierząt) nie nadwerżył jej czas i w dobrym stanie może przetrwać kolejne 700 lat - poinformowała nas przewodniczka. Obiekt położony jest na wzgórzu nad rzeką Leśna, ma wysokość 5 kondygnacji, fot. Halina Bondaruk

Fragment zespołu pałacowego w Rużaniu, z odrestaurowaną kordegardą, w której mieści się obecnie muzeum, fot. Halina Bondaruk

Na zdjęciu część uczestników wycieczki w towarzystwie pracowników muzeum (osoby w dawnych strojach szlacheckich), którzy powitali naszą grupę uroczystie, przy dźwiękach nastrojowej muzyki dworskiej, fot. Halina Bondaruk

Znaczna część zamku Sapiechów czeka jeszcze na prace remontowe, fot. Halina Bondaruk

Sanatorium „Rużański” w odległości kilku km od Rużany, usytuowane jest w malowniczej scenarii lasu sosnowego i jeziora. Obiekt cieszy się dużym zainteresowaniem kuracjuszy z uwagi na rodzaj i jakość świadczonych usług

DZIEŃ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Drugie działanie odbyło się 5 czerwca z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych.

W roku bieżącym, obchodom przyświecało hasło: „Niepełnosprawni - różne potrzeby i równe prawa”. Na program spotkania złożyły się wymienione zagadnienia:

1. Część artystyczna w wykonaniu kilkunastoosobowej grupy uczniów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Narewce.
2. Pogadanka pt. „Nie dajmy się oszukać”.
3. Informacje bieżące o działalności O/R PZERiI w Narewce.
4. Wystąpienia okolicznościowe.

5. Porady na temat zdrowia.
6. Spotkanie integracyjne przy herbatce.

Na spotkanie przybyło około 40 osób, w tym:

- ▶ goście honorowi zaproszeni do udziału w spotkaniu, reprezentujący poszczególne placówki i instytucje z rejonu Gminy współpracujące z tutejszym związkiem emerytów,
- ▶ przedstawiciele samorządu gminnego będący członkami PZERiI,
- ▶ oraz seniorzy, renciści i inwalidzi, bo do nich to spotkanie było adresowane.

Sympatyczna część artystyczna w formie montażu słowno-muzycznego przygotowana pod kierunkiem nauczycielki pani Lidii Skiepmo dotyczyła głównie tematyki wiosennej i Dnia Matki. Urozmaicił ją popis solowy ucznia Marcina Bajko, który wykonał na akordeonie kilka znanych i popularnych utworów. W inscenizacji wyróżniał się natomiast Damian Ancutko w roli harcerza. Uczestnicy spotkania nagrodzili wykonawców serdecznymi, zasłużonymi brawami, a organizatorzy spotkania (PZERiI), podziękowali za prezentację słodyczami.

Pogadankę na temat zachowania ostrożności i czujności w kontaktach bezpośrednich i telefonicznych z osobami obcymi wygłosił kierownik Posterunku Policji w Narewce pan Marek Borowski. Było to wystąpienie pouczające i potrzebne, gdyż mimo nagłośnienia problemu oszustw w środowisku masowego przekazu, w dalszym ciągu, w środowisku osób starszych, łatwowiernych i naiwnych nie brakuje.

Informacje o bieżących działaniach tutejszego związku emerytów przedstawiła przewodnicząca oddziału Jadwiga Karpiuk. Odczytała także pismo z Zarządu Głównego PZERiI w Warszawie w sprawie tegorocznych obchodów Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych podkreślając min. rolę i obowiązki władz państwowych i samorządowych w tworzeniu warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym aktywne życie. Życzenia zdrowia i pomyślności złożyli uczestnikom spotkania goście honorowi:

- ▶ sekretarz Urzędu Gminy Jan Chomczuk w imieniu własnym i wójta gminy Jarosława Gołubowskiego,
- ▶ kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Elżbieta Potoniec,
- ▶ dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Helena Rejent,
- ▶ oraz kierownik Posterunku Policji w Narewce Marek Borowski.

Sympatyczny przebieg miało również spotkanie integracyjne przy herbatce. Podczas degustacji ciast, owoców i słodczych przewodnicząca przedstawiła porady na temat zdrowia ujmujące przykazania Instytutu Żywności i Żywienia odnośnie:

- ▶ właściwego odżywiania,
- ▶ nawadniania organizmu,
- ▶ wyeliminowania alkoholu i papierosów,
- ▶ aktywności umysłowej i umiarkowanej aktywności fizycznej,
- ▶ rozwijania pasji i zainteresowań,
- ▶ podtrzymywania kontaktów międzyludzkich.
- ▶ UWAGA! do stosowania na co dzień.

Impreza przebiegała w miłej atmosferze. Była radość ze spotkania z dawno nie widzianymi znajomymi, ciekawe rozmowy, zabawa z fantami oraz wspomnienia o imprezach organizowanych w latach minionych i ich uczestnikach. Poczestunek został zrealizowany w ramach środków z Urzędu Gminy (Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) przeznaczonych na realizację działań profilaktyki alkoholowej, za co serdecznie dziękujemy.

W roku bieżącym nasz O/R będzie realizował w ramach wybranych imprez lub spotkań kameralnych program profilaktyki alkoholowej pod hasłem: „Kto alkoholu nie nadużywa, dla tego starość łaskawsza bywa”. Dziękujemy serdecznie wszystkim osobom i podmiotom, które przyczyniły się do organizacji spotkania i wzbogacenia jego programu.

Jadwiga Karpiuk

KOMUNIKAT

W dniu 24 lipca br. odbędzie się jednodniowa wycieczka szlakiem atrakcji Podlasia obejmująca m.in. zwiedzanie niżej wymienionych miejsc i obiektów:

- ▶ Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu,
- ▶ krótki pobyt na kwaterze w Bujance (hodowla alpaka, spotkanie przy ognisku lub grillu),
- ▶ Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach.

W miarę możliwości zaplanowane będą również inne atrakcje. Zgłoszenia i wpłaty przyjmujemy do 18 lipca br. w biurze naszego Zarządu w budynku GOK w Narewce. Zapraszamy serdecznie do udziału w naszych imprezach. Nie bądź sam, przyjdź do nas! Razem będzie weselej!

Z emeryckim pozdrowieniem,
Jadwiga Karpiuk

NASI ARTYŚCI

SUKCES PANA ROMANA MALINOWSKIEGO Z NAREWKI.

Od 11 stycznia do 8 lutego br. mieszkańcy województwa podlaskiego oddawali swoje głosy w pierwszym etapie wielkiego plebiscytu „Osobowość Roku” wybierając osoby, które w mijającym, 2018 roku, wyróżniły się szczególnymi działaniami w różnych dziedzinach i znacząco zasłużyły się dla lokalnej społeczności. Głosowanie prowadzone było w czterech kategoriach: kultura, działalność społeczna i charytatywna, samorządność i społeczność lokalna oraz biznes. Laureatów wybrano osobno w Białymstoku, Łomży i Suwałkach oraz w każdym powiecie województwa podlaskiego.

Z naszej gminy, jednym z kandydatów w kategorii kultura, był pan **Roman Malinowski**. Kandydatów do zaszczytnego tytułu nominowała redakcyjna kapituła pod przewodnictwem redaktora naczelnego „Gazety Współczesnej” i „Kuriera Porannego” pana Jarosława Jabłońskiego, która uwzględniła także propozycje od czytelników. Plebiscyt jest wyrazem misji, jaką pełnią oba wymienione czasopisma, a jest nią prezentowanie, zarówno na łamach pism, jak i w Internecie, osób zaangażowanych w życie lokalnych społeczności. Natomiast laureatów wybierają czytelnicy.

Laureaci pierwszego etapu w każdym mieście i powiecie wzięli udział w wojewódzkim finale. Głosowanie w finale rozpoczęło się 12 i trwało do 22 lutego. Zwycięzcy zdobyli dodatkowe statuetki, dyplomy oraz nagrody.

Wszystkie głosowania są już zakończone, a statuetki i nagrody rozdane. Jest nam bardzo miło poinformować, że pan Roman zdobył 1 miejsce w powiecie hajnowskim (dzięki 50 głosom) oraz 10 miejsce w województwie podlaskim (dzięki 110 głosom). Wszystkim głosującym serdecznie dziękujemy!

Będąc już na emeryturze, artysta tworzy wierne makiety podlaskich budynków, w tym m. in. nieistniejącego już pałacu carskiego, jaki znajdował się w Białowieży. Swoje makiety wykonuje z mistrzowską precyzją, a przy tym jest przemiłą i skromną osobą. Zapewne z tej właśnie przyczyny, dopiero teraz, dowiedzieliśmy się o jego sukcesie.

Pragniemy niniejszym złożyć serdeczne gratulacje panu Romanowi i życzyć jeszcze wielu pomysłów na kolejne realizacje oraz siły do ich wykonania.

Redakcja

Pan Roman Malinowski ze statuetką

Pan Roman Malinowski w towarzystwie dyrektora Muzeum i Ośrodka Kultury Białoruskiej w Hajnówce pana Tomasza Tichoniuka przy makiecie pałacu carskiego

Nasi poeci wśród laureatów.

W Białymstoku odbyło się podsumowanie Ogólnopolskiego Konkursu Białoruskiej Poezji i Prozy „Debiut”. Po raz 21. zorganizowała go Redakcja tygodnika „Niwa” i Związek Białoruski w Polsce. Wzięło w nim udział 57 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów oraz 19 osób dorosłych. Wiersze i opowiadania oceniało międzynarodowe jury.

Laureatkami konkursu są m. in. dwie uczennice Szkoły Podstawowej w Narewce: Ewa Barszczewska (zajęła II miejsce) i Natałka Kindziuk (III miejsce). Ewa dojeżdża do szkoły z Bondar, a Natałka - z Eliaszków.

W kategorii osób dorosłych III miejsce za wiersze przyznał Mikołajowi Woronieckiemu z Olchówki. Ma on w swoim dorobku piękny zbiorek poezji.

JC

Pan Mikołaj Woroniecki z Olchówki

Melissa lekasrska łac. *Melissa Officinalis*

SKUP ZIÓŁ W SEZONIE LETNIM.

Obecnie, na ugorach i łąkach, w dolinach Narwi, Narewki i Bobrówki można zbierać najlepsze jakościowo zioła lecznicze. Zbierają je przeważnie kobiety w średnim i starszym wieku. W lokalnym punkcie skupu dowiadują się, na jakie zioła jest największe zapotrzebowanie, kiedy powinno się je zbierać i jak suszyć (m. in. ziół nie należy suszyć na słońcu), a także zapoznają się z aktualnym cennikiem. Warto przy tym pamiętać, że nie wolno wrywać wszystkich ziół rosnących w jednym miejscu, trzeba część zostawić, aby mogły tu rosnąć i w następnych latach. W gminie Narewka działają trzy punkty skupu ziół hajnowskiej Spółki „Runo”: w Babiej Górze, Prętach i Skupowie.

14 czerwca br. odwiedziliśmy punkt skupu ziół w Prętach koło Siemianówki. Teraz można tu sprzedać suszone ziele 12 roślin, liście - 11, korzeń - 9, kwiat - 6 i korę - 6 drzew i krzewów.

Za kilogram kwiatów m. in. mniszka można zarobić 10 zł, kasztanowca - 20 zł, podbiału - 30 zł, głogu (kwiat z liściem) - 12 zł, a koniczyny czerwonej i jasnoty - 20 zł. Oplaca się zbierać liście m. in. miodunki, podbiału, babki szerokolistnej czy borówki bruszniczy. Są one w cenie od 12-14 złotych za kilogram. Za niektóre zioła możemy uzyskać jeszcze większą kwotę: za ziele marzanki wonnej 25 zł, przywrotnika - 16 zł, srebrnika 12 zł, jasnoty - 7 zł, podagrycznika - 6 zł, i tasnika 5 zł. Dobra cena jest za korzenie łopianu i żywokostu - 12 zł, mniszka - 15 zł, pięciornika i tataraku - 18-20 zł.

O właściwościach leczniczych ziół wiele napisano. Są one skuteczne na różne dolegliwości, mają szerokie zastosowanie w leczeniu wielu chorób. A zatem zbierajmy zioła!

JC

Bukwica zwyczajna łac. *Betonica Officinalis*

Wystawa malarstwa Marka Sapiolki.

W Galerii im. Tamary Soloniewicz w Narewce odbył się wernisaż wystawy malarstwa Marka Sapiolki. Bogata ekspozycja obrazów zajmuje w całości dużą salę galerii. Na obrazach, ich autor pięknie namalował niektóre urocze, wciąż dziewicze zakątki Puszczy Białowieskiej, naturalne zakola nizinnych rzek Narewki i Narwi, dawne, ładne drewniane domy Narewki, Grodziska, Koźyna i z innych okolic w różnych porach roku (jest m. in. chatka Władka). Piękne są pejzaże sierpniowych pól i nadrzecznych łąk, przedstawionych zimą i latem oraz mroźnego zimowego zmierzchu na wsi.

Warto dodać, że te zimowe pejzaże puszczańskich okolic, namalowane na płótnach, trafiły do dalekiej i gorącej Afryki. U mieszkańców afrykańskich krajów, takie widoki wywołują ogromne zainteresowanie i zdziwienie.

JC

Obraz autorstwa artysty pana Marka Sapiolki

W „Czasopisie” o Plancie.

Białoruski miesięcznik społeczno-kulturalny „Czasopis”, w czerwcowym numerze br. opublikował wspomnienia Jana Cieluszeckiego o kolei i dworcu PKP w Plancie (gmina Narewka). Zapowiedź tekstu wspomnień znalazła się na kolorowej okładce czasopisma.

Autor tak wspomina kolej i dworzec PKP w Plancie (fragment tekstu w tłumaczeniu na język polski):

„Ja, mieszkaniec Lewkowa Nowego (gmina Narewka), o istnieniu kolei w naszej okolicy wiedziałem od najmłodszych lat. Z mojej rodzinnej wsi, wszyscy jej mieszkańcy, w dzień i w nocy, słyszeli odgłosy przejeżdżających pociągów. Głośno stukwały koła lokomotyw i wagonów na połączeniach stalowych szyn. Jeszcze większy był łoskot i szum, gdy pociąg wjechał na żelazny most na rzece Narewce. Ze stacji dość często dochodziły donośne gwizdy parowozów.(...)”.

Redakcja

Okładka „Czasopisu” z artykułem pana Jana Cieluszeckiego

KULTURA

W BIBLIOTECE - NIE TYLKO KSIĄŻKI.

Wchodząc do naszej Samorządowej Biblioteki Publicznej, mieszczącej się w Gminnym Ośrodku Kultury w Narewce, zawsze możemy liczyć na powitalny uśmiech pani Anny Stulgis, która chętnie pomoże wybrać nam odpowiednią książkę, wskaże nowości i porozmawia o wszystkim, co dzieje się w gminie, a dotyczy wydarzeń kulturalnych. Biblioteka jest jednostką odrębną, posiadającą swój własny Statut i budżet zasilany z gminnych środków publicznych. Posiada dodatkowo dwie filie - w Lewkowie Starym i w Siemianówce. Księgozbiór liczy obecnie kilkanaście tysięcy tytułów. Książki wypożyczane są nadal w systemie wypełniania kart bibliotecznych. Być może uda się zamienić ten system na elektro-

niczny. Książki można czytać na miejscu, korzystając z czytelni, albo tradycyjnie wypożyczać je do domu. Pani Anna jest także gotowa, by społecznie przywieźć książkę zamówioną telefonicznie, osobom z okolic Narewki, które nie są w stanie samodzielnie dotrzeć do biblioteki. Wypożyczanie książek i promocja czytelnictwa, to tylko znikoma część zadań i misji, jakie spełnia nasza biblioteka. Aby zachęcić, w szczególności dzieci i młodzież, do sięgania po książki w czasach, kiedy dominują komputery, tablety i telefony komórkowe, pani Anna wraz z nauczycielami szkoły podstawowej, wymyśliła system zachęt. Nie było to łatwym przedsięwzięciem.

Część bibliotecznych wydarzeń koresponduje z akcjami ogólnopolskimi, czego przykładem jest "Narodowe Czytanie" pod patronatem Pary Prezydenckiej. W zeszłym roku, w związku z jubileuszem stulecia odzyskania przez Polskę

niepodległości, lekturą Narodowego Czytania było "Przedwiośnie" Stefana Żeromskiego. W tym roku zostało wybranych aż 8 lektur, ponieważ będzie to już ósma edycja tego wydarzenia. Zbierzmy się licznie w dniu 7 września w naszej bibliotece, by razem czytać te lektury. A będą to bardzo znane nam nowele: „Dobra pani” Elizy Orzeszkowej, „Dym” Marii Konopnickiej, „Katarzynka” Bolesława Prusa, „Mój ojciec wstępuje do strażaków” Bruno Schulza, „Orka” Władysława Reymonta, „Rozdziobią nas kruki i wrony...” Stefana Żeromskiego, „Sachem” Henryka Sienkiewicza i „Sawa” Henryka Rzewuskiego.

W bibliotece organizowane są także noce bibliotek, wystawki i lekcje biblioteczne. Te ostatnie skierowane są głównie do dzieci młodszych. Czytanie łączy się także ze spacerami. W tym roku był to spacer do lasu szlakami udostępnionymi przez Nadleśnictwo Browsk. Był także pierwszy uroczysty obchodzony dzień wiosny. Dla najmłodszych czytelników, corocznie, pani Anna przygotowuje także bal przebierańców na zakończenie ferii zimowych. Podczas kilkugodzinnej zabawy odbywają się gry, konkursy i tańce. W tym roku upominki dla dzieci przygotowała narewowska placówka Banku Spółdzielczego w Brańsku i Nadleśnictwo Browsk. Dziękujemy serdecznie za wsparcie!

Natomiast pisemne zaświadczenie, jakie pani Anna wystawia uczniom, którzy przeczytali najwięcej książek wypożyczonych w bibliotece publicznej, jest podstawą do wystawienia im dodatkowej pozytywnej oceny z zachowania. W bibliotece udostępniane są nieodpłatnie także komputery. Są one ustawione na kilku stolikach w części czytelnicy i tworzą swoistą "internet cafe". Mogą z nich korzystać osoby, które nie posiadają takiego sprzętu, albo przejeżdżający turyści. Natomiast osoby starsze, które często szukają sposobu na wypełnienie wolnego czasu, mogą skorzystać z dostępu do poczytnych pism kolorowych, w których sporą ilość zaopatrzuje się biblioteczna czytelnia. Zachęcamy osoby, które nie chcą wydawać pieniędzy na periodyki, do odwiedzania biblioteki, można przecież przyjść to ze znajomą i miło spędzić czas poza domem.

Redakcja

Okolo 10% mieszkańców gminy Narewka czyta książki

Pani Anna Stulgis w bibliotece

Pani Anna Stulgis z dziećmi na balu przebierańców

GODZINY OTWARCIA BIBLIOTEKI:

wtorek - sobota 10:00 - 18:00

Konkurs lepienia w glinie.

W dniu 21 marca br. w Świetlicy Samorządowej w Lewkowie Starym odbył się XIII Otwarty Konkurs Lepienia w Glinie pod hasłem „Zwierzęta”. Uczestnikami konkursu były dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Narewce. Instruktorem lepienia w glinie od 17 lat jest pani Olga Maksymiuk z Lewkowa Nowego, a dostawcą gliny od lat Ceramika Budowlana w Lewkowie Starym, prezes pan Anatol Ochryciuk.

Uczestnicy konkursu ulepili różne zwierzęta z całego świata, każdy starał się aby jego praca była najładniejsza. Jurorzy, m.in. pani Jadwiga Karpiuk, Lidia Skiepkó, Elżbieta Rubiel oraz Elżbieta Uleziło, mieli trudny wybór. Najlepsze prace zostały nagrodzone i wyróżnione.

Lepienie w glinie

KLASY I-III NAGRODY:

- I miejsce:** Bartosz Siemieniaka, Julia Jaganow, Patrycja Grzeszczyk
- II miejsce:** Nikodem Czeremczuk, Liliana Szuma, Natalia Łukaszuk
- III miejsce:** Dawid Woszczyński, Magdalena Bruszevska, Paulina Hajduk

KLASY I-III WYRÓŻNIENIA:

Maja Adamowicz, Kyril Rohalevich, Martyna Podlaszczyk, Oliwia Kaczanowska, Maja Kardasz, Aleksandra Wołosik, Jacek Gresiuk, Michał Carewicz, Zofia Charkiewicz, Piotr Nieścieruk

KLASY IV – VIII NAGRODY:

- I miejsce:** Wiktoria Gryboś, Ola Łuszyńska
- II miejsce:** Julia Witkowska, Anna Kosińska
- III miejsce:** Ewa Barszczewska, Łukasz Jancewicz

KLASY IV – VIII WYRÓŻNIENIA:

Martyna Kalinowska, Filip Stulgis, Kinga Lepsza, Ola Kalinow-

ska, Gabrysia Krasnopolska, Gabrys Karpiuk, Wiktoria Kondrat, Oktawian Lasota, Jakub Karpiuk, Dawid Charkiewicz, Dawid Ancutko

GIMNAZJUM

I miejsce: Grzegorz Sakowicz

II miejsce: Ernest Czopowski

Seniorzy

I miejsce: Joanna Zubrycka

Do konkursu przystąpiło 61 osób. W sumie przyznano 18 nagród i 21 wyróżnień, pozostali otrzymali nagrody pocieszenia. Sponsorami nagród i poczęstunku (bułeczki, pączki i owoce) byli w tym roku:

- ▶ Zakład Produkcyjny OPV Lewkovo Stare,
- ▶ Ceramika Budowlana Lewkovo Stare,
- ▶ Gminny Ośrodek Kultury w Narewce,
- ▶ pani Irena Maksymiuk radna Lewkovo Starego.

Uczestnicy i organizatorzy XIII Konkursu Lepienia w Glinie dziękują bardzo wszystkim sponsorom i osobom wspomagającym. Dyplomy i nagrody wręczała dyrektor GOK pani Helena Rejent.

Krystyna Poskrobko
Instruktor Świetlicy w Lewkowie Starym

„Chór przyjechał” do Narewki.

Koncert w kościele św. Jana Chrzciciela w Narewce

Chór Kameralny Collegium Musicum Uniwersytetu Warszawskiego, koncertuje na co dzień w wielkich salach koncertowych Warszawy, na festiwalach muzycznych w całej Polsce i na świecie, jednak równie często, z przyjemnością, występuje w najdalszych zakątkach naszego kraju dla lokalnej publiczności. Dyrygentem chóru jest pan Andrzej Borzym. Collegium Musicum bierze udział w wielu ważnych imprezach muzycznych, współpracował z Filharmonią Narodową, Polskim Radiem i TVP, ze świetnymi orkiestrami oraz znakomitymi muzykami wszelkich stylów i specjalności. Chór wydał 11 płyt. Zespół koncertował już w 16 krajach na 3 kontynentach.

W 2019 roku chór Collegium Musicum, już po raz trzeci, wyruszył w Polskę z koncertami cyklu „Chór przyjechał” Było

to możliwe dzięki dotacji, którą Chór i współpracujące z nim Stowarzyszenie Damma per Musica uzyskały z programu „Kultura dostępna” Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Do Narewki przyjechał w weekend 18/19 maja br. na zaproszenie Stowarzyszenia na Rzecz Dialogu Tropinka i Gminy Narewka.

W sobotni wieczór 18 maja w sali Gminnego Ośrodka Kultury w Narewce zabrzmiał koncert „Miłość nieduża” – piosenki do tekstów Jeremiego Przybory i Agnieszki Osieckiej, te znane i te mniej znane, opracowane przez dyrygenta, Andrzeja Borzyma. Frekwencja dopisała, Andrzej Borzym w przerwach między piosenkami nie szczędził anegdot ze współpracy z Przyborą, a publiczność знаła większość tekstów na pamięć i reagowała żywiołowo. No bo, jakże nie uśmiechnąć się przy „Herbatce”, czy nie zgodzić się, że „Wesołe jest życie staruszka”, jak nie wzruszyć się przy „Stacyjce Zdrój”, czy przy „Pogodzie na szczęście” i nie uronić łezki słuchając „Kiedy mnie już nie będzie”... A, że „Kutno okrutne” jest, a „Ludzkie gadanie” nie mniej, też wiedzą wszyscy...

W niedzielę 19 maja w samo południe, bezpośrednio po mszy w kościele św. Jana Chrzciciela w Narewce, chór zaprezentował klasyczny chóralny repertuar – arcydzieła polskiej muzyki od XVI do XXI wieku, do słów naszych najwybitniejszych poetów, często inspirowane folklorem podhalańskim i kurpiowskim.

Stowarzyszenie Tropinka pragnie podziękować za współpracę, przy organizowaniu koncertów, Urzędowi Gminy Narewka, Gminnemu Ośrodkowi Kultury oraz proboszczowi Grzegorzowi Kulakowskiemu.

 Stowarzyszenie Tropinka

 Koncert w Gminnym Ośrodku Kultury

 Przed kościołem św. Jana Chrzciciela w Narewce

Dzień Tatarski w Narewce.

W sobotę, 25 maja br., Stowarzyszenie Tropinka zorganizowało, w ramach cyklu „Spotkania na Granicy”, Dzień Tatarski. Impreza rozpoczęła się od spotkania z panem z Igozem Isajewem, ukraińskim dziennikarzem, redaktorem naczelnym portalu Ukraińców w Polsce i absolwentem Studium Europy Wschodniej UW i opowieści o Wielkim Stepie, który jeszcze trzysta lat temu był ważnym szlakiem transferu towarów, idei, stylu, sposobu życia. Uczestnicy spotkania usłyszeli o fascynującym wielokulturowym Krymie: o Tatarach Krymskich jako narodzie ukształtowanym przez ponad 30 plemion starożytności; o Karaimach, o 2 grupach krymskich Greków, tzw. Romejach (używających języków tureckiego i greckiego) i Urumach (posługiwali się dialektem języka krymskotatarskiego, mogli być potomkami Tatarów, którzy przeszli na prawosławie, a w związku z tym zaczęli uważać się za Greków).

Następnie wystąpił i zaprezentował swoje publikacje pan Krzysztof Mucharski, członek Najwyższego Kolegium Muzułmańskiego Związku Religijnego w Polsce, który od wielu lat obserwuje, z aparatem fotograficznym w ręku, społeczność tatarską, przybliżając w ten sposób zwyczaje, obrzędy i miejsc z nią związane.

Po prelekcjach, a przed koncertem, również dużo się działo: telewizja Białystok kręciła relację dla „Tatarskich wieści”, degustowaliśmy pierkakaczewnik i samsy przygotowane przez Zajazd u Mahmeda z Bohonik, były stragan z lokalnego rękodziela z drewnianą, ręcznie malowaną biżuterią, inspirowaną naszym regionem, lkony, herbaty ziołowo-owocowe, przepiękne szale, chusty, bieźniki, szydełkowane serwetki, koronki, haftowane obrazy i ręczniki ludowe.

Zwieńczeniem Dnia Tatarskiego był koncert pani Karoliny Cichej, która wystąpiła w Chacie Kulturalnej przy Dworcu Rousseau. Publiczność dopisała, a Chata Kulturalna pękała

 Dzień Tatarski zorganizowany przez Stowarzyszenie Tropinka

w szwach. Pani Karolina Cicha porwała nas w muzyczną podróż po stepie, zaczarowała opowieściami o szczęśliwych i nieszczęśliwych miłościach, o dniu codziennym i miłości do muzyki. Oryginalna muzyka Tatarów przybyłych na Podlasie w XV wieku nie zachowała się. I choć Tatarzy polscy przez wieki kultywowali swoją orientalną kuchnię, obyczaję i religijną odrębność, muzyka, z którą przyjechali zamieszkała wraz z ich językiem. Nikt dziś nie wie, co i jak grali, gdy przybyli do Polski. Cicha udała się na poszukiwanie tej zapomnianej muzyki.

 Stowarzyszenie Tropinka

 Stragan z ręcznie wykonanymi chustami

SPORT

LZS NAREWKA- NOWY ZARZĄD, NOWE PLANY.

Po burzliwych zmianach, w lokalnym LZS-ie zapanował spokój. Nowy zarząd został wybrany 12 maja br. Prezesem został Artur Hawieńczyk z Narewki, a jego zastępcą Jarosław Kamieński. Pozostałe osoby w zarządzie to: skarbnik - Dariusz Jastrzębski, sekretarz - Radosław Czekunow oraz członkowie: Mirosław Krasnopolski, który jest jednocześnie trenerem młodych zawodników, Piotr Czernecki i Piotr Basalaj. Wybrano także komisję rewizyjną w osobie Pawła Nieścieruka, Adama Ławrynowicza i Piotra Oniskiewicza. Obecny LZS Narewka posiada profil na Facebooku, gdzie opublikowano już pierwsze zdjęcia drużyn oraz opisy meczy. Mimo, iż profil ten funkcjonuje zaledwie od kilku dni, LZS otrzymał już wiele „lajków”. Serdecznie zapraszamy do dalszego „lajkowania” i wspierania drużyny pozytywnymi wpisami.

Po zmianach dotyczących, zarówno zarządu LZS, jak i składu drużyn, sytuacja wymagała uchwalenia nowego statutu. W chwili obecnej statut oczekuje na zatwierdzenie w odpowiednim wydziale sądu. Odbyły się już także pierwsze treningi i pierwszy mecz towarzyski najmłodszych piłkarzy. Mecz rozegrano 22 maja w Hajnówce, na boisku tamtejszego OSiR-u. Młodzi piłkarze trenują w trzech grupach wiekowych, łącznie w zakresie roczników 2005-2012 i jest ich około 45-ciu. LZS ma jednak plany, aby trenować także starszych piłkarzy z roczników poniżej 2005.

 Drużyna LZS Narewka

Jeśli chodzi o najpilniejsze potrzeby LZS Narewka, to na pierwszy plan wychodzi potrzeba zakupu koszulek, spodenek, dresów, getrów i ochraniaczy. Są to te części wyposażenia piłkarzy, które oprócz piłki, są dla nich najważniejsze. Trzeba się porządnie prezentować na meczach i sparingach. Średni koszt zestawu dla jednego zawodnika wynosi 400 zł, nie licząc obuwia, w które, na razie, młodzi zawodnicy zaopatrują się we własnym zakresie. W najbliższych planach LZS jest, przede wszystkim rozpoczęcie cyklicznych treningów dotyczących ogólnego rozwoju fizycznego zawodników, a w szczególności systematyczne wyjazdy na basen do Hajnówki. W następnej kolejności jest sfinalizowanie spraw formalnych związanych ze zmianami dotyczącymi zarządu członków LZS-u. Po zakończeniu załatwiania tychże formalności, LZS

będzie mogło zaplanować dalsze etapy rozwoju. Drużyny planują zaprezentować się wkrótce szerszej publiczności. W ramach prezentacji, zarząd i zawodnicy LZS Narewka, będą zachęcać kolejnych piłkarzy do uczestniczenia w treningach i rozgrywkach, a także potencjalnych sponsorów, do wspierania działań klubu w przeróżnych formach. Klub do treningów używa obecnie boiska „Orlik” w Narewce. Zaplecze „Orlika” wymaga jednak polepszenia warunków i sprawa ta będzie stanowić jedno z kolejnych wyzwań dla klubu.

Korzystając ze sposobności, Prezes wraz z Członkami Zarządu LZS Narewka pragną serdecznie podziękować pierwszym sponsorom, którzy zdecydowali się wspomóc działalność klubu, ofiarując środki na zorganizowanie pierwszej wspólnej imprezy integracyjnej w postaci ogniska z kiełbaskami. To niespodzianka dla młodych pasjonatów piłki na zakończenie sezonu 2018/2019. Sponsorzy ci to: Swojskie Jadło z Narewki, sklep Karolinka z Narewki i zakłady mięsne ZMB Białystok. Prezes LZS wkrótce zgłosi do PPN-u drużyny do meczy, które odbędą się w kolejnym sezonie, to jest 2019/2020.

Młodzi zawodnicy LZS-u nie mogą się już doczekać kolejnego sezonu oraz wsparcia i dopingu naszych kibiców. Zachęcamy serdecznie mieszkańców i przedsiębiorców z gminy Narewka do czynnego wspierania tej nowej inicjatywy. Wiele firm buduje swój wizerunek poprzez wsparcie lokalnych społeczności, a tu właśnie nadarza się ku temu wspaniała okazja. Wspieranie rzeczowe lub finansowe dziecięcych drużyn piłkarskich zawsze spotyka się ze szczerą wdzięcznością obdarowanych. Piłka nożna, zawsze wzbudza emocje, a w przypadku rozgrywek dziecięcych i młodzieżowych pozwala dorosłym kibicom na przypomnienie sobie dawnych lat. Każdy z nas miał z nią najprawdopodobniej do czynienia albo na podwórku, albo podczas lekcji wychowania fizycznego w szkole. O wszelkich piłkarskich przedsięwzięciach zawsze jest głośno, a powszechne zainteresowanie piłką kwalifikuje ją do przedsięwzięć wartych uwagi sponsorów, niezależnie od branży, w której działają.

Redakcja

Drużyna LZS Narewka

Najmłodszy piłkarze na zakończeniu roku szkolnego

Sponsorzy LZS-u

PRZYRODA

ŻABY, ROPUCHY, KUMAKI I TRASZKI.

Plazy od najdawniejszych czasów wzbudzały zainteresowanie ludzi, ale najczęściej postrzegano je poprzez przyrady mitów i przesądów. Wierzono na przykład, że te małe kręgowce potrafią „rzucić” zły urok, zwiastując śmierć. Szczególnie złą sławą cieszyły się ropuchy. Zawdzięczały ją pomarszczonej skórze, kojarzonej z rytuałami odprawianymi przez wiedźmy i czarownice. W Polsce, jeszcze nawet w XX wieku wierzono, że mleko zmieszane z żabami leczy opuchliznę, a żaby w beczce z ogórkami chronią je przed zepsuciem. Plazy, obecne w literaturze dawnej i współczesnej, budzące odrazę u naszych przodków, do dziś nie doczekały się pozytywnego wizerunku społecznego. Nie wszyscy są świadomi, jak ważną rolę pełnią te zwierzęta w przyrodzie i życiu człowieka. Plazy wykorzystywane są w badaniach naukowych, czy w przemyśle - np. układ i budowa linii papilarnych łap żaby posłużyły do zaprojektowania bieżnika opon samochodowych.

Choć plazy są pionierami, którzy wyszli z wody na suchy ląd, jednak wracają do niej i żyją w jej pobliżu. Tam odbywają rozród. Plazy są zmiennocieplne. W naszych warunkach klimatycznych rozpoczynają hibernację od połowy września. Wiosenna pobudka rozpoczyna się w marcu. Wtedy wychodzą z kryjówek i wędrują do zbiorników wodnych.

Plazią gromadę charakteryzuje duża różnorodność. Całkowita liczba poznanych gatunków to około 7000. Najmniejszym z nich jest nowogwinejski płaz bezogonowy *Paedophryne amauensis* o około 7 mm długości, a największym mierząca 1,8 m długości, salamandra olbrzymia chińska.

Potocznie mówiąc o płazach, mamy na myśli żaby. Jednak nie każdy płaz to żaba. Na pierwszy rzut oka żabę od ropuchy odróżnia gładka i śliska skóra. Ropuchy mają nierówną skórę opatrzoną brodawkami, kroczą dzięki krótszym kończynom, natomiast żaby dobrze pływają, dzięki długim tylnym nogom i błonom na stopach. Skrzek ropuch ma formę cienkich galaretowatych sznurów. Żaby „produkuja” jaja w kłębach sklejonych galaretowatą substancją.

W Polsce występuje 18 gatunków płazów. Wszystkie nasze plazy są drapieżnikami. Odżywiają się głównie owadami, ślimakami, dżdżownicami i pajęczakami. Co ciekawe, masa zjadanych w ciągu doby larw owadów jest zbliżona do masy ciała płaza - plazy są naturalnymi regulatorami liczebności wielu gatunków owadów. Na terenie różnorodnej biologicznie Puszczy występuje 13 gatunków płazów, w tym 10 w granicach Białowieckiego Parku Narodowego. W łąkach i olsach spotykane są m.in. ropuchy szare i żaby moczarowe. Ropucha szara osiąga długość około 15 cm, ma krępe ciało i liczne brodawki z jadem. To najkrócej bytujący w wodzie płaz. Ropuchy szare bardzo często podążają do zbiorników wodnych w parach. Uścisk godowy ropuch nazywany jest amplexusem. Zimą spędza w kryjówek lub w przy brzegu zbiorników wodnych. Osobniki tego gatunku mogą żyć nawet 40 lat. Żaba moczarowa ma gładką skórę, ciemnobrązowy grzbiet, brzuch jasny i słabo wykształcone błony pływne. Żaba moczarowa posiada duże i wystające oczy, ze złocistymi tęczęwkami i poziomymi źrenicami. Dzięki silnie umięśnionym nogom chętnie pływa. W płytkich wodach składa ciemne jaja w jednym kłębie. Samce w czasie godów

Para ropuch szarych w uścisku godowym, fot. Grzegorz Dobyszyk

„bulgocą”. Po godach wychodzą na ląd, gdzie spędzają większość życia na łąkach, rzadziej w lasach. W czasie godów samiec zmienia barwę na niebieską, która pod wpływem stresu znika w ciągu kilku minut. Zimują zagrzebane w ziemi. Do rzadkich puszczańskich gatunków należy kumak nizinny, pojawiający się okresowo i odbywający gody w zbiornikach Parku. To niewielki płaz, z wyglądu przypominający rozplaszczoną ropuszkę. Brzuch kumaka zdobią jaskrawo pomarańczowe plamy. Jego taktyką obronną jest wygięcie jaskrawego brzucha - tak zwany refleks kumaka. Samce spędzają gody w małych płytkich zbiornikach, po godach przenoszą się do głębszych. Od innych przedstawicieli gromady odróżnia je trójkątny kształt źrenicy. Kompleksy wodne na terenie Parku są chętnie zasiedlane przez traszki zwyczajne i grzebieniaste. Traszka grzebieniasta jest największą z traszek. Posiada ciemny grzbiet i żółty brzuch z czarnymi plamami. Godowym „gadżetem” samca jest ząbkowany grzebień, który prezentuje samicy w czasie godowego tańca, urozmaiconego wachlowaniem płetwą ogonową. Traszki przyklejają jaja pojedynczo do wodnych roślin i przedmiotów. Po godach zajmują wilgotne tereny blisko wody.

Plazy są jedną z najbardziej zagrożonych grup kręgowców. Do czynników wpływających na tak złą sytuację tych zwierząt zaliczamy zanik lokalnych miejsc rozrodu, fragmentację siedlisk lądowych, inwazje obcych gatunków, zanieczyszczenia, nadmierne promieniowanie ultrafioletowe i zabiegi rolnicze. Każdego roku plazy odbywają wędrówki do zbiorników wodnych, a stałe trasy ich wędrówek przecinają drogi, na których część ziemnowodnych wędrówców ginie pod kołami samochodów. Wszystkie nasze plazy są objęte całkowitą ochroną. To jednak nie wystarczy, aby je zachować. Do zabiegów czynnej ochrony należy zabezpieczenie przed degradacją naturalnych środowisk, odnawianie zdevastowanych zbiorników wodnych i ich ochrona. Popularnym działaniem na rzecz tej grupy zwierząt jest zabezpieczanie tras płazich wędrówek poprzez budowanie przejść pod drogami, umieszczanie na poboczach dróg znaków ostrzegawczych, jak również stawianie płotków uniemożliwiających wchodzenie zwierząt na jezdnię.

NA POMOC NASZYM PŁAZOM...

Turyści odwiedzający wczesną wiosną Puszcę, pytali swoich kwaterodawców o „dziwne barierki” ustawione wzdłuż fragmentu drogi Białowieża-Pogorzelle, nieopodal

wejścia na popularny szlak „Żebra Żubra”. Dla mieszkańców naszej miejscowości „wiosenne” płotki to żadna nowość – Białowiecki Park Narodowy rozstawia je od ponad dwudziestu lat. Płotki, nazywane barierami herpetologicznymi mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa płazom migrującym przez ruchliwą szosę.

Akcja Czynnej Ochrony Płazów, nazywana „Akcją Płazy”, corocznie przyczynia się do znaczącego ograniczenia strat pośród zmierzających do miejsc rozrodu płazów – głównie żab, ropuch i traszek. Metodyka tego działania jest prosta: tradycyjne trasy migracyjne płazów, w miejscach największego zagrożenia przegradzane są niewielkiej wysokości barierami, szczelnie odgradzającymi pobocze drogi od niebezpiecznej dla płazów jezdnii. Od strony zewnętrznej pasa ruchu, co kilkanaście metrów wkopane są w ziemię specjalnie przygotowane wiadra, do których bezpiecznie wpadają nakierowane „płotkami” płazy. Co najmniej dwukrotnie w ciągu doby, te swoiste pułapki są kontrolowane przez pracowników Parku oraz inne osoby biorące udział w „Akcji Płazy”, a zwierzęta wybrane z wiader w odpowiedni sposób przenoszone są na drugą stronę jezdnii. Działanie to stanowi także okazję do próby oszacowania liczebności populacji białowieckich płazów i monitoringu ich struktury gatunkowej. Tegoroczna Akcja Czynnej Ochrony Płazów rozpoczęła się 20 marca. Rozstawiono płotki w trzech lokalizacjach, na których już od lat obserwuje się wzmożone migracje płazów - to fragment drogi Białowieża-Pogorzelce, ulica Paczoskiego w Białowieży oraz droga na terenie gminy Narewka w pobliżu miejscowości Olchówka. W rozstawieniu barier pracownikom Parku pomogła młodzież z Technikum Leśnego w Białowieży, wykorzystując tę okazję do pogłębienia swojej wiedzy na temat płazów. „Akcja Płazy” to doskonała okazja do działań edukacyjnych – pracownicy Ośrodka Edukacji Przyrodniczej BPN korzystając z rozstawionych barier herpetologicznych realizowali zajęcia o tematyce płaziej, zwracając uwagę dzieciaków na tę niezwykle ważną dla środowiska grupę zwierząt, jej potrzeby i zagrożenia. Płazie zajęcia prowadzone były w Białowieży i Narewce – na ratunek płazom z wielkim entuzjazmem ruszyły tamtejsze przedszkolaki pod opieką nauczycielek.

Choć co roku kontrolą płotków zajmują się głównie pracownicy Parku, to stopniowo do Akcji przyłącza się coraz więcej sympatyków płazów. Jak zawsze, można było liczyć na młodzież z Zespołu Szkół w Białowieży pod opieką merytoryczną Pani Iwony Lickiewicz. Warto również odnotować sukces przeprowadzonego w zeszłym roku przez Białowiecki Park Narodowy programu „Popularyzator Puszczy Białowieckiej”, którego absolwenci wspierali działania parkowców, włączając się w grafik „dyżurów kontroli płazich płotków”.

Tegoroczne działania ochronne przyniosły oczekiwany skutek. Podczas trwania Akcji potencjalnej śmierci pod kołami uniknęło prawie trzy tysiące płazów. Zdecydowaną większość z nich, niemal 70%, stanowił najbardziej popularny gatunek płaza w Puszczy – ropucha szara. Kolejne 13% to żaby moczarowe, żaby trawne stanowiły około 9% przenoszonych płazów. Niestety, w tym roku nie odnotowano gatunków takich jak kumak nizinny czy grzebiuszka ziemna. Udało się natomiast zaobserwować traszki – 6 osobników traszki zwyczajnej oraz jedyną przedstawicielkę rzadkiego gatunku: traszkę grzebieniastą. Warto podkreślić, że gdyby nie działania Białowieckiego Parku Narodowego, życie wszystkich tych zwierząt byłoby zagrożone, a każdy z utraconych osobników

Oczy żaby moczarowej, fot. Tomasz Kamiński

(zwłaszcza gatunków najrzadszych) dramatycznie przyczyniłby się do zmniejszenia białowieckiej populacji. Pamiętajmy, że strata taka miałaby miejsce w niezwykle ważnym dla płazów czasie – okresie ich rozrodu. Każdy z uratowanych płazów, który dotrze do miejsca składania skrzeku, odegra dzięki temu niebagatelną rolę dla przyszłości całej populacji tych zwierząt.

Hanna Schmidt, Tomasz Kołodziejczak
Ośrodek Edukacji Białowieckiego Parku Narodowego

Uwaga upały! Zalecenia Ministerstwa Zdrowia.

W związku ze zwiększającą się, w ostatnich latach, liczbą zaskarżeń, zachorowań, a nawet przypadków śmiertelnych wywołanych skutkami upałów, Ministerstwo Zdrowia przygotowało informację, na co należy zwrócić szczególną uwagę, aby uniknąć negatywnych ich skutków.

Przy temperaturze 30°C i więcej, wzrasta ryzyko **udar cieplnego i przegrzania organizmu**. W tym czasie należy zachować szczególne środki ostrożności. Pamiętaj o trzech podstawowych zasadach:

- ▶ schładzaj się tj. przebywaj w chłodnych pomieszczeniach, nie polegaj na wentylatorach, unikaj bezpośredniego kontaktu ze słońcem, noś lekką odzież w jasnych kolorach, nakrywaj głowę, bierz chłodzące prysznic, sprawdzaj, jak czują się osoby w pobliżu,
- ▶ nie używaj piekarnika ani kuchenki, które sprawiają, że w Twoim mieszkaniu jest jeszcze cieplej, odłóż prasowanie na chłodniejszą porę dnia,
- ▶ nawadniaj się tj. pij więcej wody niż zwykle, nie czekając, aż poczujesz pragnienie, a pracując na zewnątrz nawet 2-4 szklanek na godzinę, unikaj spożywania alkoholu i słodkich napojów, przypominaj innym o tym, aby pili wodę,
- ▶ na bieżąco sprawdzaj lokalne wiadomości dotyczące pogody.

Osoby powyżej 65 roku życia słabiej reagują na zmiany temperatury powietrza. W tym wieku należy jeszcze bardziej

o siebie dbać i uważnie obserwować swój organizm. Rodzina powinna częściej sprawdzać, czy u seniorów wszystko jest w porządku. Jeśli zauważymy objawy choroby związanej z przegrzaniem (lub jeśli wystąpią one u osoby, która jest w pobliżu), natychmiast zgłośmy to lekarzowi! Jeśli opiekujesz się innymi ludźmi, pamiętaj, aby sprawdzić, czy piją oni wystarczająco dużo wody, czy mają dostęp do świeżego, chłodnego powietrza, czy wiedzą, jak schładzać swój organizm.

Bardzo groźny jest udar słoneczny (porażenie słoneczne), który powstaje przy dużym, bezpośrednim nasłonecznieniu – przede wszystkim głowy oraz karku. Miejscowe działanie promieni słonecznych na skórę głowy prowadzi do przekrwienia opon mózgowych i mózgu. Objawy, które powinny nas zaniepokoić to: bóle i zawroty głowy, zaczerwienienie i poparzenia skóry, mdłości i ogólny niepokój. W takiej sytuacji należy bezzwłocznie wezwać pomoc dzwoniąc pod numer 112 lub 999, przenieść osobę poszkodowaną do chłodnego miejsca, robić zimne, wilgotne okłady na głowę, podać wodę do picia, schłodzić pod prysznicem. weź chłodną kąpiel.

Natomiast **udar cieplny** (porażenie cieplne) to reakcja organizmu, która występuje po dłuższym działaniu wysokiej temperatury na nasze ciało – często połączonej z wysoką wilgotnością i brakiem lub bardzo małym ruchem powietrza. Temperatura ciała staje się tak wysoka, że organizm nie jest w stanie samodzielnie jej obniżyć. Może ona wynosić nawet powyżej 39°C, skóra staje się gorąca, czerwona, wzrasta tętno, co prowadzi do utraty przytomności. Przy podejrzeniu udaru cieplnego należy oczywiście także bezzwłocznie wezwać pomoc dzwoniąc pod numer 112 lub 999 i przenieść osobę w chłodniejsze miejsce, obniżyć jej temperaturę ciała zimnymi okładami lub zimnym prysznicem. W tym przypadku ważne jest, aby **NIE PODAWAĆ PŁYNÓW!** Jeśli pomoc nie zostanie wezwana w odpowiednim czasie, może dojść do śpiączki, a nawet śmierci.

Kolejną konsekwencją upałów może być **wyczerpanie cieplne** z powodu długiego przebywania na słońcu – w organizmie następuje wówczas nadmierna utrata płynów i soli mineralnych. Spada ciśnienie tętnicze krwi, co powoduje uczucie silnego zmęczenia. Osoba mocniej poci się, a skóra staje się wilgotna i blada. Tętno jest szybkie, ale słabo wyczuwalne, a do tego pojawiają się nudności lub wymioty, aż do zasłabnięcia. Po przeniesieniu osoby do chłodniejszego miejsca należy rozluźnić ubranie, robić zimne okłady na całym ciele i podawać wodę **małymi łykami**. Jeśli osoba z objawami wyczerpania cieplnego wystarczająco szybko zostanie przeniesiona w chłodniejsze miejsce i napije się wody, powinna poczuć się lepiej. Jeśli jednak w ciągu pół godziny złe samopoczucie nie minie, istnieje podejrzenie udaru cieplnego i wówczas należy bezzwłocznie wezwać pomoc!

Niemowlęta i małe dzieci są bardzo wrażliwe na upały. Za ich stan zdrowia są odpowiedzialni opiekunowie. Jeśli opiekujesz się niemowlęciem lub małym dzieckiem, pamiętaj, aby:

- ▶ nigdy nie zostawiać dzieci w samochodach,
- ▶ ubierać dzieci w luźną, cienką odzież w jasnych kolorach i czapkę,
- ▶ szukać natychmiastowej pomocy medycznej, jeśli dziecko ma objawy przegrzania, udaru słonecznego, udaru cieplnego lub wyczerpania cieplnego.

Osoby cierpiące na przewlekłe choroby, podobnie jak osoby starsze, są mniej wrażliwe na odczuwanie zmian temperatury. Ponadto mogą one przyjmować leki, które powodują pogorszenie obronnych funkcji organizmu związanych z nadmiernym ciepłem. Jeśli należysz do tej grupy, pamiętaj, aby przestrzegać dodatkowo (poza wymienionymi powyżej) zasady polegającej na zawiadomieniu osoby z tobą przebywającej o swojej sytuacji - niech zwracają na Ciebie większą uwagę.

Zadbajmy nie tylko o siebie, ale i o osoby, które znajdują się w naszym pobliżu!

Redakcja

OGŁOSZENIA

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W NAREWCE

Wójt Gminy Narewka informuje, że od dnia 01 lutego br. powołany został nowy skład Komisji:

1. Niewiadomska - Golonko Barbara - Przewodnicząca
2. Bogusz Jan - Członek
3. Charkiewicz Anna - Członek
4. Drozd - Korowaj Sławomira - Członek
5. Kołodziejczyk Piotr - Członek
6. Siemienska Krystyna - Członek
7. Snarska Anetta - Członek
8. Tarasiewicz Lilla - Członek

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Narewce realizuje zadania przewidziane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tj. z 2018r. poz. 2137 ze zm.) w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Narewka na 2019 rok przyjętego Uchwałą Nr III/20/18 z dnia 21 grudnia 2018r.

Siedziba Komisji:
ul. Białowiecka 1, 17-220 Narewka,
tel. 85 682 98 96
godz. przyjęć: pon. - pt. 7:30-15:30

PRZENIESIENIE POMNIKA

Podczas VIII sesji Rady Gminy Narewka radni przegłosowali uchwałę dotyczącą przeniesienia pomnika, który usytuowany jest obok przystanku autobusowego znajdującego się w centrum Narewki. W związku z projektem rewitalizacji tej części Narewki, podjęto inicjatywę przeniesienia pomnika, ponieważ będą wykonywane tam prace prowadzące do otwarcia przestrzeni przy amfiteatrze.

Pomnik będzie przeniesiony w granicach tej samej działki za zgodą następujących instytucji:

- ▶ Instytut Pamięci Narodowej,
- ▶ Konserwator Zabytków w Białymstoku,
- ▶ Rada Gminy Narewka.

KALENDARZ NAJBLIŻSZYCH WYDARZEŃ KULTURALNYCH W NAREWCE

LIPIEC

- 12** Festyn w Lewkowie Starym połączony z uroczystymi obchodami dni Św. App. Piotra i Pawła - patronów Parafii Prawosławnej w Lewkowie Starym, odpustem oraz świętowaniem „Dni Lewkowa”.
- 08-21** Międzynarodowy Plener Malarski – Siemianówka.
- 20** Wystawa poplenerowa odbędzie się w Galerii im. Tamary Sołowieicz w Narewce o godz. 17.00.
- 21** Białoruski Festyn Ludowy w Amfiteatrze w Narewce, który odbędzie się w godzinach popołudniowych, ale szczegóły poznamy bliżej imprezy. Organizatorem jest Białoruskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Białymstoku. W programie koncerty zespołów.
- 26** XI Edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego WERTEP corocznie organizowanego przez Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztówka”. Impreza odbędzie się w Starym Dworze.
- 27** W ramach Międzynarodowego Festiwalu Muzyki, Sztuki i Folkloru „Podlaska Oktawa Kultur”, organizowanego przez Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Białymstoku, wystąpi zespół folklorystyczny „Čarnica”, który przyjedzie do nas aż miejscowości Košice-Západ w Słowacji. Koncert odbędzie się w Amfiteatrze w Narewce.

SIERPIEŃ

- 09** Festyn Ludowy w Siemianówce.
- 24** Koncert Michała Skiepmo z orkiestrą - Amfiteatr w Narewce.

WRZESIEŃ

- 01** Festyn Dożynkowy.
- 14** III Edycja Festiwalu „Poezja w Puszczy” składająca się z części spacerowej (miejsce zbiórki zostanie podane na plakatach), po czym odbędzie się mdz. in. koncert w Chacie Kulturalnej przy Dworcu Russeau, Świnoroje 7.
- 20** V Otwarte Dyktando w Gminnym Ośrodku Kultury w Narewce.

Na wrzesień przewidujemy także wizytę KINA LUMIERE CINEMA z Białegostoku w sali kinowej Gminnego Ośrodka Kultury w Narewce. Proszę wypatrywać plakatów z informacją. Kino wyświetla najnowsze filmy dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY!

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Sylwia Iwanowska, Jadwiga Karpiuk

ADRES REDAKCJI:

Urząd Gminy Narewka, ul. Białowieska 1, 17- 220 Narewka, tel. 085 685 80 34

DRUK:

Mistrz Reklamy

Pismo zrzeszone w Polskim Stowarzyszeniu Prasy Lokalnej